

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
oslaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
p. Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 • Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inozemstvo, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Trgovina s človeškim blagom

Pohlep za profitom je nekatere ljudi tako izpridil, da ne poznajo nobenih ozirov, kadar se jim obeta — profit. Tem ljudem ni nobena stvar sveta in vsaka stvar jim je toliko vredna, kolikor jim vrže profita. Zavojo profita bi ti ljudje storili vse, prodali svojo dušo in sploh vse, samo če dobe kupca. V tem večnem lovu za profitom ti ljudje vedno samo iščejo dobri- ne, ki bi jih mogli vnovčiti. Ni čuda, če so pri tem svojem nizkem lovu spoznali, da je tudi delavska sila dobrina, ki se jo more dobro prodati.

Zlasti v deželah, kjer je vedno večje pomanjkanje delavcev, ker je pač staro trgovsko pravilo, da ima blago tem večjo ceno, čim več je povpraševanja po blagu. Vedno večje pomanjkanje delavcev, zlasti za težko delo, pa je v Franciji in drugih zapadnih državah. Na eni strani zavzema industrializacija dežele vedno večji obseg, na drugi strani pa pada število rojstev, da je pomanjkanje delovnih sil dvakrat bolj občutno. Vrh tega pa relativno visoko stojiče blagostanje dežele vedno bolj odvoja ljudi od težkega dela. To delo pa je vseeno treba izvršiti, ali pa propade vse.

Ker pa ni domačih delovnih sil, je pač treba najti tujih in tako so velike tovarne poslane svoje ljudi po vzhodnih deželah, da najdejo nove delovne sile in da bi bilo njih delo tem bolj uspešno, da bi privabili čim več tujih delavcev, so jim obljubili posebno nagrado za vsakega delavca, ki ga privedejo v rudnik ali fabriko. In tako so šli ti lovci za profitom na delo in pričela se je prava kupčija s človeškim blagom, ki jo plačujejo tudi naš izseljenec.

Ni se čuditi, da so si ti ljudje izbrali baš vzhodne dežele. Vedeli so pač, da bodo tu imeli najlažji posel. Število rojstev je v teh deželah veliko, gospodarstvo ni urejeno in zato ne najdejo vsi ljudje doma zaslужka, vrhu vsega pa so ljudje v vzhodnih deželah še precej zaostali in dobroščrni, ki se dajo hitro prepričati. In tako so se pojavili po Poljski, Romuniji, Jugoslaviji, Bolgarski ti odposlanci tujih velepodjetij in pričeli vabiti ljudi v francoske in druge rudnike. In da bi ujeli čim več ljudi, so jim obljubili vse, kar so ljudje želeli. Visoko plačo in dobro stanovanje, lahko delo in dobro hrano, skratka ne dosti manj kot paradiz na zemlji. In ko so bili ljudje pridobljeni, so razgrnili pred njimi kontrakt, s katerim so se zavezali, da bodo vsaj eno leto v tovarni. Kajti oni dajejo stalen zaslužek, kakor so se hvalili, in ne samo sezonsko delo, da so delavci še rajše podpisali, čeprav niso vedeli za točno vsebino kontrakta.

Nekateri so nato doma vse prodali ali pa si izposodili denar, da so imeli za pot v tujino, ki so jo videli le v najbolj rožnatih barvah. Ko so prišli na nove kraje dela, pa je prišlo ono veliko razočaranje. Zaslužek slab, delo pa najtežje, hrana draga, razmere slabe. Vse lahko delo je bilo samo za domačine, vse težko pa za naše ljudi. Ko so ljudje videli, kako so bili osleparjeni, so hoteli oditi z dela. Pa ni šlo, ker tedaj so jim prinesli pod nos kontrakt, s katerim so se obvezali na eno leto. Če bi pa kljub temu odšli z dela, potem so kršili kontrakt in posledica tega je, da se morajo po francoskem zakonu v osmih dneh izseliti iz Francije. Dan na dan so prihajali naši ljudje na naše pariško poslaništvo in razlagali svoje gorje, toda nihče jim ni mogel pomagati, ker je bilo prepozno. Materiellnemu propadanju pa sledi za petami moralno in nacionalno propadanje. Deloma je prišel uničevati naše delavce alkohol, deloma druge zablode npravnstvenega propadanja, da je že radi tega večina teh delavcev za naš narod izgubljena.

Na te telesno in duševno oslabiljene ljudi pa je pritisnila še francoska asimilacija. Naši ljudje so se naseljevali le kot posamezniki, kamor jih je pač porinil kontrakt. Nikdar pa se niso naseljevali v velikih skupinah, kakor so delali n. pr. Italijani. Rimska vlada ni dovolila posameznikom, da bi se izselili v Francijo, temveč le velikim skupinam, ki so štele po več tisoč duš. In šele potem, ko je bilo zasigurano, da bodo imeli svojo italijansko šolo, italijanski verski pouk in bodo tako čisto obvarovani pred francosko asimilacijo. Štirideset milijonski narod je posrbel, da ni izgubil niti enega izseljenca, naš enmilijonski pa te skrbi ni poznal.

Narobe! Ne manjka dosti in skoraj se bo pri nas proslavljalo izseljevanje kot koristen in hvalevreden pojav, ki ga morajo podpirati tudi oblasti. Več zablode je res nemogoče! Samo pogledite v to bedno življenje od agentov prodanih ljudi, samo pogledite, kako se praznično naši kraji, kako že pri nas primanjkuje kmetu delovnih moči. Vsi pravimo, da treba kmeta

Seja zakonodajnega sveta

Drž. monopol za šolske knjige — Ljudsko-šolski zakon pred VZS

Belgrad, 27. avg. (Tel. »Slov.«) VZS je na današnji seji sprejel načrt zakona o šolskih knjigah ter se je v smislu zakonskega načrta odločil za monopol učnih knjig s strani države. Zakon sam pa predvideva, da se bodo učne knjige lahko dajale v tisk tudi zasebnim tiskarnam in torej ni rečeno, da bi morale vse učne knjige tiskati državne tiskarne. Ko bo šla knjiga v tisk, se bo razpisal natečaj. Knjige se bodo isto tako lahko dale v komisijsko razprodajo privatnim knjigarnam.

VZS je sprejel tudi načrt zakona o ukinitvi višje pedagoške šole v Belgradu in Zagrebu.

Jutri bo dotiskan tudi načrt zakona o ljudskih šolah ter ga bodo dobili v roke člani VZS, ki bodo zakon začeli obravnavati na po-

jutrišnji seji. Tudi pri ljudskošolskem zakonu bo glavno vprašanje: 1. v kakem obsegu in ali se bodo sploh nadaljevale zasebne ljudske šole, 2. kakšno dolžnost bodo prevzele občine glede zidanja šol in njih preskrbe ter stanovanja učiteljev. Vprašanje verouka v ljudskih šolah je urejeno tako, da bo verouk ostal. Zadeva katekizma je bila rešena že na današnji seji VZS, ko je bil sprejet predlog, da se morajo učbeniki verskega značaja, torej katekizmi, odobravati v soglasju s cerkvenimi oblastmi. Tudi vprašanje poučevanja verouka bo, kakor se zdi, ugodno rešeno, in sicer na ta način, da bodo starši odločili, ali naj verouk poučujejo duhovniki ali učitelji.

Tuj kartel bi hotel kupiti naše železnice

Ponuja 7 milijard takoj, če se mu prepuste železnice za 75 let

Belgrad, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Pred kratkim je prinesel nek belgrajski list vest, da se je pri poskusih za zboljšanje gmotnega stanja naših železnic govorilo tudi o komercializaciji naših železnic in njih izročitvi zasebni družbi. Vesti so se pojavile tudi v inozemskih listih ter se je trdilo, da se nameravajo naše železnice oddati v eksploatacijo neki francosko-ameriški denarni skupini. Danes smo v tej zadevi dobili sledeče informacije: Francosko-ameriško-švicarski kartel »Lit«, ki sedaj gradi tako zvano požarevsko železnico, je dejansko predlagala, naj se ji prepuste v eksploatacijo naše železnice za dobo 75 let, za kar bi družba državi takoj izplača 7 milijard dinarjev.

Že od l. 1926 se govori o tem, da so naše železnice pasivne, in o sredstvih, kako bi bilo temu odpomoči. Od tega časa naprej je stalno

na dnevnem redu predlog za komercializacijo železnic in kakor smo že poročali, pride ta predlog ponovno v pretres. Kar se tiče gornjega predloga samega in njega sprejetja, se povdarja, da je država načelno za državno upravo železnic. V tem smislu je svoječasno stavila predlog in osnovala se je celo posebna komisija, ki se bavi z odkupom tako zvanih vicinalnih železnic, kolikor pridejo v poštev za interes države. Zato je predlog, da bi prešle naše železnice v izkoriščanje inozemske denarne družbe do sedaj le teoretičnega pomena, čeprav je verjetno, da bi s privatizacijo in komercializacijo železnic prišli do gmotno boljšega položaja. Zoper ta čisto gospodarski interes pa govorijo nacionalni interesi, zlasti na strateškega značaja.

Naša ženevska razstava

Belgrad, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Ob priliki septembarskega zasedanja Društva narodov so se razširili po vsej deželi. V Tel Avivu so velika socialnopolitična kulturna razstava, kjer bo naša država predstavnikom tujih sil pokazala vse, kar se je na tem polju pri nas storilo tekom zadnjih desetih let. Namen te razstave je, da podpre našo politično delegacijo. Vlada je namreč dobila informacijo, da Bolgarija in Madjarska pripravljata proti nam obtožbe, češ, da nismo na kulturnem in zlasti na higienskem ter socialnem polju storili ničesar in da se novo pridobljene pokrajine ne nahajajo v takem stanju, v kakršnem jih slikamo mi. Zato bo razstava v prvi vrsti poudarila napredek higienskih ustanov v južni Srbiji, ki

so, kakor so tudi inozemski časnikarji in publicisti ponovno potrdili, na višini. Poleg demonstracije higienskih ustanov in našega socialnopolitičnega ter kulturnega delovanja v novo pridobljenih deželah, je namen razstave tudi, seznaniti inozemstvo z gospodarskim stanjem pri nas. Poročila so zato objavljena v francoskem, angleškem in nemškem jeziku po predmetih, kakor se pač za nje najbolj zanimajo omenjeni veliki narodi. Franciji so namenjena poročila o našem kulturnem delu in agraru, Angliji se bo predložilo stanje naših prometnih sredstev, Nemcem pa stanje naše industrije. Razstava sama pa naj bi nudila celoten pregled našega dela.

Bogoslovna učilišča

Belgrad, 27. avg. (Tel. »Slov.«) V prosvetnem ministrstvu se dela na to, da bi morali kandidati za pravoslavna bogoslovja imeti štiri gimnazije ter da bi bogoslovni študij trajal pet let. Do sedaj je zadostovala za vstop v pravoslavno bogoslovje samo ljudska šola.

Predsednik škofovske konference je poslal v glavni prosvetni svet memorandum, v katerem dokazuje, da imajo katoliška bogoslovja značaj višje strokovne šole v rang fakultet, le s to razliko, da ne morejo podeljevati akademskih naslovov. Zato se ne smejo katoliška bogoslovja obravnavati na isti način, kakor pravoslavna, ker je potrebna za pravoslavno bogoslovje do sedaj samo ljudska šola, dočim se za katoliška bogoslovja zahteva matura.

dvigniti, vsi govorimo, da je od napredka kmetijstva odvisen napredek nas vseh, pri tem pa dopuščamo, da odhajajo naše delovne sile v tujino, da so profitariski objekt za brezvestne ljudi.

Te agente seveda ne briga, kaj se zgodi iz naših ljudi, ker oni imajo samo toliko časa interesa na naši hljudeh, da dobe izplačan svoj profit, potem pa naj se zgodi z njimi karkoli. Brigati pa mora nas usoda naših izseljencev in zato ne smemo dopustiti, da bi se z njimi trgovalo ko z živino. Je to tudi preveč ponižujoče za ves slovenski narod, vsaj smo vendarle dosegli nekaj kulture. Zato pa mora biti trgovine z našimi ljudmi konec, zato se mora za naše ljudi najti kruha doma, zato se mora zatreti brezvestna kupčija tujih agentov! Dovolj težkih izgub nam je že prizadejalo izseljevanje, čas je, da se te izgube nehajo in sicer za vedno!

Spomenica belgrajskega nadškofa

Belgrad, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Belgrajski nadškof dr. Rodić je poslal socialnemu ministrstvu memorandum, v katerem prosi, da se dovoli zidanje katoliške cerkve v Vrnjački banji in se pri tem sklicuje na to, da je tudi Rogaška Slatina postavila za svoje pravoslavne goste pravoslavno kapelico.

Zavezniška pogodba s Češkoslovaško veljavna

Praga, 27. avg. Jugoslovanski polnomočni minister v Pragi dr. Andjelinićev in češkoslovaški polnomočni minister Welner sta danes izmenjala ratifikacijske listne pogodbe, ki so bile podpisane 15. maja t. l. v Beogradu in ki se nanašajo na podaljšanje zavezniške pogodbe med Češkoslovaško in Jugoslavijo.

Poljski dom na Jadranu

Split, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Dne 1. septembra t. l. pride v Zagreb predstavništvo Poljakov, ki se bodo udeležili otvoritve poljskega doma na Jadranu, ki so ga zgradili Poljaki na otoku Šolti pred Splitom. Kakor je znano, so Poljaki kupili zemljišče že pred več časom. Lansko leto pa so položili temeljni kamen za svoj dom, ki je sedaj gotov. Celotno zemljišče z domom vred se imenuje po poljskem kralju Boleslavu Hrabrem. Pri tem domu bodo osnovali tudi poljsko geološko postajo na Jadranu, za katero je prosvetno ministrstvo že odobrilo načrt. Delegacijo 40 oseb, ki se udeleži omenjene otvoritve poljskega doma, bo vodil predsednik odbora poljskega doma na Jadranu.

Kralj se vrnil v Belgrad

Belgrad, 27. avgusta. (Avala.) Nj. Veličanstvo kralj je davi ob 11.30 prispel v Belgrad

Seja vlade

Belgrad, 27. avg. a. Danes dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, ki so ji prisostvovali vsi ministri z izjemo ministra za zunanje posle dr. Voje Marinkovića in ministra financ dr. Stanka Švrljuge, ki se nahajata v Haagu, in ministra javnih del inž. Savkovića, ki ima bolezenski dopust. Seja se je bavila s poročili iz vseh krajev države o škodi, ki so jo povzročile poplave. Ministru za notranje posle so bili odobreni potrebni krediti za prvo pomoč, da se razdeli med prizadeto prebivalstvo. Na tej seji je zatem namestnik ministra zunanjih del dr. Kosta Kumanudi podal poročilo o vprašanju predvojnih dolgov, kakor tudi o delu na haaški konferenci.

Redukcija gimnazij

Belgrad, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Današnje »Službene novine« prinašajo ukaz, s katerim se ukinja oziroma pretvarja v nižje 29 gimnazij. Slovenija pri tem ni prizadeta. Nadalje se ukinja učiteljske v Prilepu, Kastvu in Subotici, otvarja pa se novo v Belgradu, Novem Sadu, Gospiću in Ercegnoviju.

Zastopniki „Fidaka“ v Belgradu

Belgrad, 27. avg. a. Danes opoldne je prispel v Belgrad generalni tajnik »Fidaka« Roger Marie d'Avigneau s svojim pomočnikom H. W. Dunningom in soprogo. Na postaji so jih pozdravili predstavniki jugoslovanske sepcije »Fidaka« in Udruženja rezervnih oficirjev in bojnikov. Francoski gosti so se nastanili v hotelu »Srpski kralj«.

Belgrad, 27. avg. a. Včeraj je prispel v Belgrad g. Paul Monier, predsednik udruženja »Poilu d'Orient«. G. Monier se je ločil od ostalih članov francoskih bojnikov, ki bodo obiskali grobove na makedonskih in dardaneljskih bojiščih, da bi se na ta način sestal z državnim odborom za sprejem inozemskih gostov, ki mu načeljuje general Vojin Čolak Antič. Več članov tega odbora je te dni odpotovalo na Kajmakčalan, da položijo v tamšnjo kapelico stekleno vazo s sreem nedavno preminulega velikega prijatelja naše države in Francije prof. Reissa. G. Monier je danes obiskal šefa tiskovnega odseka v ministrstvu zunanjih del Radimirja Šaponjića, za tem pa se je sestel s predsednikom Udruženja rezervnih oficirjev in bojnikov polkovnikom Radosavljevićem.

Velike priprave za sprejem članov »Fidaka« se vrše v Belgradu. Predsednik Zdrženja rezervnih častnikov Radosavljević je izdal potom listov poseben proglas. Gostje bodo na vseh krajih, kjer bodo prekoračili našo mejo, slovesno pozdravljeni.

Belgrajske vesti

Belgrad, 27. avgusta. (Tel. »Slov.«) Dne 15. t. m. se vrši v ministrstvu socialne politike konferenca, na kateri se bo obravnavala stilizacija novega izseljenškega zakona. Na konferenci bodo delovali le strokovnjaki oziroma uradniki tega ministrstva.

Belgrad, 27. avg. a. Na prošnjo Jugoslovanskega veterinarskega udruženja je minister poljedelstva dr. Frangeš odobril vsem veterinarjem, članom udruženja tridnevni dopust, da bi se lahko udeležili letne skupščine udruženja v Novem Sadu 21., 22. in 23. sept. Veterinarji, ki se udeležijo te skupščine, si morajo najti namestnike, da bi na ta način ne trpela njihova služba.

Temeljni kamen za novo katoliško cerkev v Zaječaru bo v nedeljo blagoslovil belgrajski nadškof dr. Rodić.

Zakon o državnem nadzorstvu nad invalidskimi sodišči je izšel.

Železničar prišel pod vlak

Maribor, 27. avgusta. (Tel. »Slov.«) Danes zjutraj okoli 8 se je na glavnem kolodvoru pri tovarnem skladišču zgodila težka nesreča, ko je prišel pod vlak 52 letni v Krčevini stanujoči železničar Vinko Grmjak. Vlak mu je odrezal desno roko in ga tudi sicer težko poškodoval. Njegovi tovariši so ga šele čez delj časa opazili ter potegnili ponesrečenega železničarja izpod vagona. Rešilni oddelek mu je nudil prvo pomoč in ga nato odpeljal v bolnico. Položaj ponesrečenca je obupen, ker mu je izteklo mnogo krvi.

Drž. nadzorstvo nad invalidskimi društvi

Belgrad, 27. avgusta. Njegovo Veličanstvo kralj je podpisal na predlog ministra socijalne politike in narodnega zdravia in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta zakon o državnem nadzorstvu nad delom invalidskih društev. Najvažnejši členi zakona se glase:

§ 1. Vsa invalidska društva kot udruženja, odbori, zadrage, klubi in ostale podobne ustanove, ki nosijo obeležje invalidov (ratnih, vojnih, mirnodobnih ali civilnih), bodisi da uživajo ali ne državno pomoč ali podporo, spadajo pod nadzorstvo ministra za socijalno politiko in narodno zdravje.

Ustanavljanje novih udruženj odobrava minister.

§ 3. Vsa invalidska udruženja iz § 1 tega zakona so dolžna dostavljati ministru za socijalno politiko in narodno zdravje vsaka tri meseca poročila o svojem delu. Iz poročil mora biti jasno razvidno, kakšni so bili odborski sklepi z oddvojenimi mišljenji, če so se pojavila, in kakšno je bilo blagajniško delovanje ter stanje s podatki o prejemkih in izdatkih. Ta poročila se morajo izročiti ministru za soc. politiko v prvih 15 dneh po poteku 3 mesecev.

Poročila morajo biti podpisana od upravnega in nadzornega odbora, če pa ne obstojajo, od oseb, ki so pooblaščenca, da podpisujejo uradno korespondenco. Prvo tromesečje prične teči s 1. avgustom 1929, tako da morajo biti predložena poročila o dosedanjem delu kakor tudi poročila o stanju blagajne še tekom istega meseca. Minister za socijalno politiko lahko postavi v primeru potrebe poljubnemu udruženju § 1 svojega komisarja s pravico, da po svojem prevdaru izvršuje dolžnosti bodisi posameznih članov upravnega in nadzornega odbora ali pa vseh članov enega ali drugega odbora ali pa obeh odborov ter da v sporazumu z ministrom za socijalno politiko in narodno zdravje s potrebnimi strokovnimi osebami vodi posamezne ali vse posle. Predvsem je naloga komisarja, da pregleda dosedanje delo društva ter da izroči ministru za socijalno politiko in narodno zdravje poročilo o ugotovljenem stanju s predlogi.

§ 5. Komisar je aktivni ali upokojeni državni uradnik, lahko pa je tudi oseba svobodne profesije. V vsakem primeru mora biti vojni invalid ali rezervni oficir. Komisar postopa po pravilih dotičnega društva in po naredbah ministra za socijalno politiko. V primeru, da so člani upravnega ali nadzornega odbora razrešeni svojih dolžnosti, odpadejo na komisarja vse njihove pravice in dolžnosti. Trajanje nadzorstva in delovanje komisarja določa minister za socijalno politiko in narodno zdravje.

Višino naknade za komisarja in strokovno osebje odredi minister za socijalno politiko in narodno zdravje. Izplačila padajo na bruto udruženja, kjer so zaposleni.

Volitve v okrajne zastope

Maribor, 27. avgusta. (Tel. »Slov.«) Nadaljni rezultati volitev v okrajne zastope so sledeči: Poljčane: Simon Prešern, Trbnje ob Dravi: Ivan Hribernik, Vižing: Franc Pogorelek, Tolsti vrh: Alojz Kogelnik, Št. Ilj pri Velenju: Anton Drnovšek.

Vesti iz Hrvaške

Split, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Prihodnji mesec se vrši v Splitu kongres Zveze zdravnikov in lekarnarjev iz vse države. Razpravljalo bo med drugim o zakonskem načrtu o lekarnah. Udeleženci si bodo ogledali tudi higieniko-medicinsko razstavo zagr. velesejma.

Zagreb, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Danes zjutraj ob 4 je izbruhnil na požar Biščana na Tratinski ulici v Zagrebu požar je zgorela glavna stavba in tesarnica ter nekoliko delavskih hišic v bližini. Gasilec se je posrečilo omejiti požar, da ni zavzel večjega obsega. Škoda znaša preko pol milijona dinarjev.

Zagreb, 27. avg. (Tel. »Slov.«) V Zagreb je prispel novi konzul Združenih držav Severne Amerike Pavel Bowerman, ki je bil do sedaj konzul v Ottawi v Kanadi. Tekom večerašnjega dne je obiskal velikega župana, mestnega župana ter predstavnike vojaških oblasti. Dosedanji ameriški konzul je premeščen na Grško. Ko mu poteče odmor, ki ga preživlja v Sloveniji, bo odpotoval na svoje novo mesto.

Sušak, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Na Sušaku se gradi, kakor znano, naša lučilnica riža, ki bo začela s delom že tekoče leto. Obratovala bo v poslopu prejšnje tovarne za strojenje usnja. Stroje za lučenje so naročili iz Italije, ker je pri podjetju s precejšnjim deležem udeležena znana italijanska lučilnica riža v Milanu.

Sibenik, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Za nedeljo se pripravlja v Sibeniku veliko zborovanje vinogradnikov, ki bodo razpravljali o težkem položaju na vinskem trgu, ki je nastal vsled velikega padea vinskih cen. Prišlo je tako daleč, da se v Sibeniku ponuja vino po 2 Din liter.

Zagrebski tenis turnir se ni vršil

Zagreb, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Tenis turnir med Jugoslavijo in Orčijo, ki bi se bil imel danes pričeti, se ni mogel vršiti, ker so bili grški tekmovalci radi prometnih neprilik zadržani pri Skoplju ter niso mogli pravočasno priti v Zagreb.

Po odklonitvi kompromisa

Štiri države bi „žrtvovala“ interese malih držav, same pa nič ne žrtvujejo

Haag, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Angleške vesti ogorčeno naglašajo, da v zadnji ponudbi štirih držav ni niti vinarja, ki bi ga te štiri države žrtvovala iz lastnega žepa. Če bi te štiri države pokazale vsaj najmanjše dobro voljo, bi bil Snowden pripravljen k nadaljnjim pogajanjem. Tako pa so te države postrgale skupaj samo take vsote, s katerimi niti same nimajo pravice razpolagati. V resnici so od presežka 300 milijonov pri prehodu od Dawesovega k Youngovemu načrtu ponudili Angliji samo 200 milijonov, dočim se zdi, da bi ostalih 100 milijonov dobila Italija zato, ker je svoj delež češkoslovaškega dolga pri reparacijski komisiji odstopila Angliji in zajamčila garancijo.

Štiri države, ki hočejo „žrtvovati“, pa niso nič manj ogorčene. Smatrajo za nevedno, da morajo staviati vedno nove ponudbe, in se v to nočejo nič več spuščati. Posebno Belgijca Francquis in Jaspas sta se naveličala posredovanja med Anglijo in drugimi državami. V resnici nova ponudba ni dosti višja od prejšnje. Danes je ves dan poskušal posredovati Japonec Adaci. Če mu ne bo uspelo, je pričakovati jutri nove plenarne seje, na kateri se bo najbrže vsaj začasno sklenila odgoditev sej.

Briandovo pismo.

Haag, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Ob 10.30 dopoldne je bilo danes izročeno Jaspasu Briandovo pismo, ki se glasi: »V danih razmerah smatram, da je edino pametna rešitev v tem, da se nujno skliče seja vseh šestih držav sklicateljce, da se napravi konec položaju, ki je brez vsake nade. S svoje strani bi videl veliko korist v tem, če se seja določi na danes popoldne ob 18.« Od tega sestanka je odvisna usoda konference. Ves dopoldan so se vršile močne posredovalne akcije, katerih so se posebno udeleževali Adaci, Jaspas in dr. Beneš.

Pri opoldanskem razgovoru o izpraznitvi Porenja je izjavil Henderson, da je Snowden skrajno nezadovoljen s ponudbo zaveznikov, ker v resnici v primeru z zadajo ponudbo ni nič višja. Kljub temu pa hoče začeti politično razgovore, glede katerih so se stališča že zblížala, vendar še ni prišlo do tega, da bi Henderson izročil svoje pismo o tem, da bo Anglija nujno izvedla izpraznitev, ker hoče Henderson vprašanje izpraznitve rešiti skupno z Belgijo in Francijo. Razgovori so dovedli do rezultata, da je posebno francoski rok za izpraznitev odvisen od možnosti, da pride do sporazumljenja v finančnem vprašanju. Seja se

je zato odgodila na jutri. Ta potek razgovorov za izpraznitev dopušča sklep, da Angleži pogajanja še ne smatrajo za popolnoma razbita. Domneva se, da Snowden in ostali člani angleške delegacije želijo novih možnosti za nadaljevanje razgovorov.

Pariz, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Ministrski svet je na včerajšnji seji soglasno potrdil Briandovo postopanje.

Angleško službeno sporočilo

London, 27. avgusta. Reuter poroča iz Haaga, da obsega sinočnje službeno sporočilo angleške delegacije, ki je bilo objavljeno ob 8 zvečer, analizo zavezniške ponudbe. V tem sporočilu se ugotavlja, da pomenijo najnovejši predlogi zaveznikov le 57% zadovoljitev angleških zahtev. Kar se tiče brezpogojnih anuitet se v sporočilu izjavlja, da gre Angliji 120 mil. zlatih mark, dočim se ji ponuja samo 60 mil. zlatih mark. Predlogi zaveznikov držav so odvisni od 2 pogojev: 1. ponudba je odvisna od pristanka Nemčije, 2. ponudba je odvisna tudi od pristanka malih držav.

Italija se veseli neuspaha haške konference

Milan, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Potem, ko je Snowden odklonil končne predloge zaveznikov, se smatra v Italiji haška konferenca za razbito. Odgovoren da je zato angleški finančni minister, katerega nastopi izvirajo po pisanju vladnih listov iz domišljave imperialistične nespravljalivosti. Vsekakor se Italijani zelo škodljivo veselijo očitnega razpada francosko-angleške antante. Mussolinijev »Popolo d'Italia« triumfirala. Pariz je izgubil angleški adut, s katerim je hotel zagotoviti gospodstvo na kontinentu. S tem bo postalo nasprotstvo med Francijo in Nemčijo še bolj nagrizeno. Če se kontinentalni blok med Francijo, Nemčijo in Italijo prepreči s tem, da bi se pariška vlada nadalje držala versailleske mirovne pogodbe, bo prišla sedaj brez pridržka zopet do veljave italijanska politika, ki bo igrala odločilno vlogo v evropskih nasprotstvih. »Corriere della Sera« izjavlja, da angleška delegacija v Haagu in Macdonaldova vlada stavlja na kocko politiko Anglije nasproti Evropi za vsoto, ki letno ne donese niti 1 milijona funtov, in da končno veljavno s tem zadržuje politični in gospodarski novi red na kontinentu.

Po vsej Palestini nemiri

Dosedaj že 500 mrtvih — Strašni prizori — Protest ameriških židov V večjih mestih že obvladuje policija položaj

Jeruzalem, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Nemiri so se razširili po vsej deželi. V tel Avivu so odbili dva napada, pri čemer je bilo ubitih 6 židov in 20 ranjenih, izgube Arabcev pa so neznane. Arabci so tudi Jafu dvakrat napadli brezuspešno, pri tem pa je bilo več židov ranjenih. V Beisanu so Arabci požgali vse židovske hiše, ubili 1 žida in 21 ranili. Arabci so napadli tudi Rehovoth južno od Jafe in kolo-nijo Artuf. Iz obeh krajev do sedaj še ni bilo nobenih vesti.

Zdi se, da se je stvar nekoliko pomirila. Vse trgovine so zaprte. Nastalo je pomanjkanje kruha in drugih živil. Izgredi Arabcev v Mozzanu so bili strašni. Posebno se poroča, da so banditi napadli neko znano židovsko rod-bino, ženskam porezali prsa in jih mučili do smrti. Zažgali so tudi 7 židov. Mnogo kristjanov je zaznamovalo svoje hiše z modrim križem. Po vsej deželi so prepovedani vsi listi. Vlada ni uredila nobenega poročevanja, zato je splošna nervoznost še večja in širijo se najbolj divje vesti.

Pariz, 27. avg. (Tel. »Slov.«) V nasprotju z londonskimi poročili javljajo nove alarmantne francoske vesti iz Palestine, da je zopet prišlo do najhujših in silno krvavih spopadov. Število mrtvih znaša na obeh straneh že 500. Iz Bayruta se poroča, da so Arabci napadli mesto Babelhamud, kjer je padlo 70 židov in 40 Arabcev. V Palestini pa ni nobenega mesta s tem imenom, pač pa je Bab el Amud arabsko ime za Damaskova vrata v Jeruzalemu. Navzlic pomirljivim angleškim komunikacijam se zdi, da je prišlo v Jeruzalemu samem do novega prelivanja krvi, ravno tako tudi do novih bojev med Jafu in Tel Avivom, kjer je bilo 80 oseb ubitih in 250 ranjenih. Z dežele pa se zopet poroča o novih bojih v Artufu, Ramlehu in drugih krajih. Beduini so popolnoma uničili židovsko mesto Afuleh.

Pariz, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Po privatnih brzojavkah, ki so jih prejeli pariški židje, se je pomiril položaj vsaj v večjih mestih. Nastala pa je strašna draginja in pomanjkanje živil. V nekaterih mestih grozi lakota. Pri napadu na Tel Aviv je bilo 6 mrtvih in več ranjenih. Boji na ulicah so trajali dve uri.

London, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Angleška mandatska vlada je povabila arabske šejke na konferenco, da bi prenehali napadi. Zionsistična eksekutiva v Londonu je sklenila pozvati angleško vlado, da takoj odredi resne korake za pomirjenje. Posebni dopisnik »Daily

Expressa« poroča, da je znašalo število mrtvih do ponedeljka zjutraj 80 do 100. Samo v Hebronu je bilo ubitih 73 židov, med njimi 12 Američanov. Reuter javlja, da so tolpe Arabcev v skupinah po dva in trije v nedeljo zvečer napadle vladno poslopje v Jafi. Prepovedali jih je policija. Pri Jafi so Arabci napadli angleške čete in jih deloma razorožili. Mestni svet v Jeruzalemu ceni, da je znašalo število mrtvih do večera popoldne 150 do 200. Mestni svet je izdal tudi komunikate, v katerem očita angleški vladi, da je neodločna.

Newyork, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Angleški poslanik Howard je včeraj izrazil državnemu tajniku Stimsonu svoje obžalovanje, da je bilo v Palestini ubitih 12 ameriških državljancev. Židovska društva so priredila velike demonstracije in 15.000 demonstrantov se je zbralo pred angleškim generalnim konzulatom. Posebna deputacija je izročila generalnemu konzulu formalen protest, da ga odpošlje london-skemu zunanjemu uradu. Do nemirov ni prišlo.

Pariz, 27. avgusta. Židovska telegrafska agencija poroča iz Jeruzalema, da so muslimani napadli vladne zgradbe v Jafi in so na angleški policisti streljali na Arabce. 3 Arabci so bili ubiti, ranjenih pa je bilo blizu 30.

Mohamedanci Indije za Arabce

London, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Po uradnih poročilih iz Palestine se je po prihodu številnih angleških čet in vojnih ladij v Jafu vsaj nekoliko vzpostavil mir v najvažnejših mestih Palestine. Na deželi so angleška letala z bombami razbila zbiranja Arabcev, ki so pripravljali napade na židovsko naselbine. V Jeruzalemu in okolici je zbranih 1500 mož angleških čet s topovi in tanki. Nadaljnih 1000 mož je na potu iz Egipta ter 900 z Malte. Angleški listi poudarjajo, da je cenzura v Palestini tako stroga, da že 24 ur niso prejeli nobenih lastnih poročil svojih dopisnikov. Francoska cenzurirana poročila iz Beyruta javljajo, da je bilo pri dosedanjih nemirih ubitih nad 600 ljudi ter da se je divje klanje Arabcev iz mest preselilo na deželo, kjer angleške čete arabskih tolp ne morejo tako lahko zasledovati.

Najvažnejše verske organizacije mohamedancev v Indiji in centralni odbor kalifata v Lahoreju so poslali angleški vladi resolucijo, s katero pozivajo vlado, naj proti Arabcem in

drugim mohamedaneem v Palestini ne postopa ostro, ker so jih dražili k temu zionisti s svojo aroganco.

Mednarodni voditelj zionistov Weizmann je danes dospel v London, kjer bo predsedoval seji zionističnih društev iz vseh držav. Tudi lord Nelzhett, voditelj angleških zionistov, je prekinil svoj dopust in prišel v London, da se udeleži te seje, na katero pride končno tudi dr. Warburg, voditelj ameriških zionistov, ki se lučajno nahaja v Angliji.

Italijanski poslanik sprejet od papeža

Rim, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Danes je papež v poldrugourni avdienci sprejel italijanske poslanika pri Vatikanu, senatorja, grofa de Vecchija. Sodi se, da sta na tem dolgem sestanku razpravljala o polemikah med vatikan-skim glasilom »Osservatore Romano« in nekaterimi fašističnimi listi o papeških pravicah ter da se je med Italijo in Vatikanom sklenilo, da se te polemike prekinijo.

„Zeppelin“ nad Ameriko

Newyork, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Zrakoplov »Zeppelin« je ob 9.15 srednjeevropskega časa startal k zadnji etapi poleta v Lakehurst. Pri odhodu je bil zračni pogon navzgor nezadosten, radi česar so morali z zrakoplova zmetati več balasta in napolniti vodik. Šele potem se je start posrečil. Hoteli iz Los Angelesa so darovali zrakoplovu izredna živila na umetnem ledu. Zalogo vina pa imajo na zrakoplovu še iz Tokia, ameriški cariniki pa so zalogo zapečatili, tako da potniki med poletom preko Amerike ne bodo pili drugega, kakor ledeno vodo in limonado. Potnikov je na zrakoplovu samo še 16, ker so trije japonski častniki ostali v Los Angelesu. S posadko vred je na krovu 52 ljudi.

Med mnogimi častniki je najzanimivejša častnika raziskovalca južnega pola Byrda, ki je brzojavil iz Antarktika: »Vaše potovanje je bilo veličansko, slišali smo vaše signale in vam sledili na potu preko Pacifika z velikim navdušenjem. Smatramo, da ste neizrekljivo mnogo storili za zrakoplovstvo. Najprišrenejše častitke vam in posadki.«

Dr. Eckener se je v hotelu nekoliko popravil in dobro prespal. Banketa, ki ga je priredilo mesto Los Angeles, se je udeležilo 1000 oseb. Pri odhodu je bilo navzočih mnogo tisoč radovednežev, ki so s svojimi avtomobili popolnoma zamašili vse ceste. Dr. Eckener upa biti v Lakehurstu v 40 urah. Vendar pa se bo nekoliko zamudil nad raznimi mesti, katera hoče obkrožiti. Pričakovati ga je v Lakehurstu v sredo ponoči newyorškega časa ali četrtek zjutraj srednjeevropskega časa. Zrakoplov leti v smeri proti El Pazu (trajanje poleta 9 ur). Od vremena bo odvisno, ali bo potem letel severno nad Oklahamo in Cansas Cityjem, ali pa južno preko Texasa in New Orleansa.

Newyork, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Ob 13.43 so opazili »Zeppelin« v Yumi v državi Arizona v smeri proti El Pazu s hitrostjo 100 milj.

Ob 18.39 srednjeevropskega časa je bil zrakoplov nad Tuzo v Arizoni. Letel je s hitrostjo 55 milj na uro.

Štiri letalske nesreče na Češkem

Praga, 27. avg. (Tel. »Slov.«) Pri velikih češkoslovaških manevrih, ki so se začeli včeraj na Moravskem, so se že prvi dan pripetile štiri letalske nesreče. Pri Lankovicu sta padli na tla dve letali, pilota sta bila težko ranjena in so ju odpeljali v bolnišnico. Tretje letalo se je pri pristanku prevrnilo, dočim so letalci ostali nepoškodovani. Četrto letalo pa je pri pristanku zadelo ob neki skedenj, kjer se je prevrnilo ter je bil pilot mrtev.

Drobne vesti

London, 27. avgusta. Reuter poroča iz Bombayja, da so v okolišu Bombayja ugotovili od meseca junija pa do danes nad 11.000 primerov obolenja na koleri. Doslej je umrlo od kolere 4278 oseb. V krajih, kjer razsaja kolera, je zaposlenih v vladni zdravniški službi 6 oseb.

London, 27. avgusta. »Daily Mail« poroča, da je angleški prestolonaslednik postal izvrsten letalec. V letalskih krogih velja za enega najbolj inteligentnih in najsigurnejših letalcev v Angliji.

London, 27. avgusta. Letalske tekme za Schneiderjev pokal, ki so napovedane za 7. september, se bodo glasom sklepa angleškega aerokluba vršile tudi v primeru, da se jih Italija ne udeleži.

Rim, 27. avg. (Avala.) Italijanski avijatik Motta, ki se je pred dnevi ponesrečil, ko se je vežbal za velika hitrostna tekmovanja letal za Schneiderjevo kupo, je bil najden v Gardskem jezeru v globini 50 m.

Atene, 27. avg. (Avala.) Minister zunanjih del Mihalakopulos odpotuje v Zenevo 31. t. m., kjer se bo sestal v Venizelosom.

Atene, 27. avg. (Avala.) V političnih krogih se veruje, da se bo vrnil vodja opozicijskih strank Kondilis v Atene koncem septembra. Navzlic demantiju Venizelosa se uporno razširja vest, da se je Venizelos sestal v Parizu s Kondilisom.

Dunajska vremenska napoved: Najprej še jasno s svežimi jugovzhodnimi vetrovi, najbrže pa se bodo tekom jutrišnjega dne pojavili visoki oblaki. Še bolj toplo.

Kaj je novega

Koledar

Sreda, 28. avgusta: Avguštin, cerkveni učenik; Hermes.

Katehetsko zborovanje

Pomemben dan za napredek katehetskega delovanja je bil 27. avgust. V semeniški dvorani v Ljubljani se je zbralo lepo število katechetov ljubljanske in lavantinske škofije. Rešitve so čakala razna važna vprašanja, posebno še glede Novega katekizma, ki je bil pred meseci kot manuskript za poskušno natiskanje. Zborovalci so čuli temeljita razjasnila predsednika dr. Gr. Pečjaka o doposlanih dosedanjih sodbah in izkušnjah. Zedinili so se v tem, kako naj se izvrši delo za spopolnitev. Tudi o molitvenikih in njih preuredbi je bila potrebna pojasnilna beseda.

Privlačna točka v sporedu je bila kateheza g. vikarja Fr. Koretiča pri učenkah 4. razreda v Lohenturnovem zavodu. Kateheti razlaga o delu po Novem katekizmu se je prav dobro spopadla. — Zanimivo predavanje I. Bogoviča (Maribor) o psihološki analizi je vrglo luč v novo, nelahko pedagoško vprašanje. Prof. dr. Demšar je točno in jasno označil sedanje stanje katehetskega gibanja.

Zborovanje je bil poaštil tudi pomožni škof dr. Gr. Rožman, ki so ga gg. katehetje toplo pozdravili. Ob sklepu je bil občni zbor ljubljanskega kateh. društva z referatom tajnika A. Cadeža.

Volitve v okrajne cestne odbore

(Nadaljnji izidi.)

Maribor, 27. avgusta.

Podčetrtlet: Počivalšek Ivan, Kumberg: Breznik Franc, Trnovska vas: Čeh Franc, Vrhole: Skrbnišek Jožef, Kostivnice: Ogrizek Jakob, Hum: Ivanuša Ivan, Ljubče: Kumpej Miha, Donaška gora: Mikuš Peter, Apače: Kosi Anton, Branoslavi: Spindler Franc, Belčine: Peterka Martin, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji: Janžekovič Alojz, Dolnji Kraljevec: Zdravec Jeronim, Gornja Radgona: Lančič Janez, Ormož: Kuharič Lrdovik, Velika Nedelja: Petek Franc, Čakovec (okolica): Posavec Jurij in Novak Mijo, Petkovce: Jelovšek Stanek, Dobje: Teržan Anton, Podstreda: Skerbec Edmund, Nadelica: Čopek Stefan, Celje: Dr. Vrečko Drago in Jančič Maks, Kuzdobljanja: Fartek Janez, Ključarjevi: Vavpotič Matija, Skale: Skaza Franc, Sardinje: Kosi Franc, Sv. Barbara v Halozah: Korenjak Anton, Gaberje v Prekmurju: Horvat Izidor, Martjanci: Pintarič Stefan, Osko: Flor Franc, Kalobje: Jager Avgustin, Rogoznica: Kranjc Josip, Breg pri Ptuj: Zupančič Franjo, Braslovce trg: Omladič Jože in Pader Jože, Mala Nedelja: Murkovič Alojzij, Sv. Pavel pri Preboldu: Sadnik Julij, Vransko: Košenina Karol, Rečica ob Savinji: Stiglic Maks, Tinje: Dušej Martin, Dobrna: Rožanc Franc, Sp. Voličina: Vogrin Franc, Gornja Pristava: Vinko Anton, Sv. Peter v Sav. dol.: Antloga Andrej, Centiba: Padlinek Josip, Turnišče: Litrop Stefan, Rog. Slatina: Cebular Matija, Sv. Vid pri Planini: Perčič Josip, Ljubno: Tesovnik Josip, Bogojina: Puhar Franc, Murska Sobota: Cvetko Ludovik, Mežica: Gogola Avgust, Sv. Vid pri Grobelnem: Leskovšek Viktor, Kozje: Pleterski Josip, Prosenjakovi: Lipaj Vendl, Ziče: Zidanšek Karol, Celje-okolica: Mihelčič Alojzij in Kukovec Vinko, Velika Pirešica: Kranjc Davorin, Sv. Lovrene na Drav. polju: Beranič Franc: Sp. Poljskava: Samsatur Ivan, Cezanjevi: Pihlar Ferdinand, Sv. Lovrene v Slov. gor.: Kovačec Anton, Podgorje: Korošec Ivan, Sv. Jurij ob juž. žel.: Krajsšek Martin: Oplotnica: Hohnjec Franc: Središče ob Dravi: Kočevar Franjo, Sv. Marko nize Ptuj: Uršič Ivan, Koteriba: Balaj Vinko, Hodošan: Purič Aleks., Dol. Lendava: Erjavec Miha, Sv. Urban: Belec Franc, Dolnja Dubrava: Kovač Djuro, Nova cerkev: Majcen Franc, Sv. Jurij v Prekmurju: Nuskovec

Stefan, Sv. Marjeta nize Ptuj: Segula Martin, Teharje: Sodin Franc, Slivnica pri Celju: Lesjak Jurij, Sv. Ema: Supanc Edvard, Dol. Lendava: Kaufman Josip in Zardin Ivan, Sv. Jeronim: Sane Franc, Črenšovec: Rouz Matjaž, Cirkovec: Peršuh Franc, Sv. Jurij ob Taboru: Hanžič Franc, Polenjak: Segula Janez, Sv. Jurij ob Ščavnici: Horvat Franc, Šalovec: Števanec Franc.

Naši v Ameriki

Avtomobilska nesreča. Dne 4. avgusta sta pri Clevelandu trčila skupaj dva avtomobila, v katerih so se vozili sami clevelandski Slovenci. Oba avtomobila sta se popolnoma razbila. Smrti nih žrtev k sreči ni bilo, pač pa je bilo težko poškodovanih devet oseb in sicer: 45 letna Marija Marinič, 60 letna Ana Požun, 54 letna Uršula Vavpič, 51 letna Katarina Horvat, 21 letna Marija Požun, 21 letni Alojzij Škulj, 21 letni Josip Prebles, 19 letna Albina Kralič in 18 letna Ana Lorber. Vse ponesrečence so prepeljali v bolnišnico.

Smrtna kosa. Na tako zvanem železnem okrožju v Minnesoti so tekom par dni umrle kar štiri Slovenke. V Eveleth, Minn. je premislila Ivana Platnar, stara 43 let. Zapuška soproga in deset otrok. Druga, ki je umrla, je Ana Jakše, stara 30 let. Tretja je umrla Agnes Lovšin, stara komaj 22 let. Na Gilbertu, Minn. je pa umrla Antonija Schweiger, stara 55 let. Zapuška osem otrok. V Milwaukee, Wis. je umrla Ana Komič, rojena Roll, iz Rožne doline na Koroškem. V Davsonu, New Mexico, je umrla Marija Milavec, ki zapuška soproga in štiri otročičke. V Clevelandu je 10. avgusta umrla Ana Grošel (Zajmec), stara 65 let. Doma je bila iz Mirne na Dolenjskem, kjer zapuška brata in sestro. V Ameriki je bivala 35 let. Dne 9. avgusta je v Clevelandu umrla Marija Pečjak, roj. Starc, doma iz Dolnje Poljane pri Velikih Laščah. Istotam je umrl Ivan Vukšinič, p. d. Pirc, eden prvih naseljencev v Clevelandu, kamor je prišel pred 40 leti. Doma je bil pri Metliki.

Ponesrečil se je v Clevelandu Danijel Jazbec. Čakal je na vogalu na avtobus. Mimo je z avtomobilom privozila nerodna ženska in zadela v Jazbeca, ki je tako nesrečno padel, da je dobil težke poškodbe.

Zločin v Kranjski gori

Kranjska gora, 27. avgusta.

V ponedeljek zjutraj okrog osmih je nek graničar ustrelil v njeni prodajalnici prodajalko sadja, zelenjave in kandičev 26 letno Alojzijo Domevščik v glavo in nato sam sebe v

sreč. Vojak sam je bil takoj mrtev, dekle še živi in je upanje, da ostane pri življenju. Kaj je vzrok tega groznega dejanja, ne vemo, sicer si ga pa vsak sam lahko misli.

Prekmurska gimnazija

Murska Sobota, 25. avgusta.

V Slovenski krajini, posebej pa še v Murski Soboti ni skoraj človeka, ki se za usodo tukajšnje gimnazije ne bi zanimal. Zlasti te dni se govori o njej na vseh koncih in krajih. »Ukinjena bo«, se sliši od mnogih strani. »Ne, ne bo ukinjena«, zatrjujejo drugi. Gotovega pa ne ve povedati o njej nihče. Dan za dnem pričakujemo, da slišimo o zadevi odločilno besedo.

Gotovo ni daleč naokrog zavoda, ki bi ga spremljala tako negotova usoda, kakor spremlja gimnazijo v Murski Soboti. Leto za leto se je razpravljalo o njenem obstoju. Komaj je bila izdana ena naredba, ki je zagotovila njen obstoj, je prišla že druga, s katero je bilo uki-

njenih kar več razredov in ki je ogrožala tudi obstoj ostalih razredov. Po velikih težavah je zavod preokračil deseto leto in je pustil v svet prve maturante. Ponos nam je napolnil srce ob tem dogodku in radost ob misli, da se nam ni več bati za »našo« gimnazijo — kakor jo zavestno imenuje vsak Prekmurec. Komaj pa smo se udali radosti, nam vzbujajo razne vesti zopet strah; ukinitev gimnazije bi namreč bil za vso Slovensko krajino velik udarec.

Kakor rečeno, še ne vemo, kaka usoda čaka naš najvišji kulturni zavod, ki je vsemu prebivalstvu Slovenske krajine tako zelo prirastel k srcu. Še preden pa je izrečena o njem zadnja beseda, se obračamo na vse merodajne činitele s prošnjo, da nam ne vzamejo naše gimnazije, ker je tako v narodnem kakor v kulturnem oziru na severni meji zelo zelo velikega pomena in bi pomenila njena ukinitev v vsakem oziru nenadomestljivo izgubo. Zelo hudo bi nam bilo, ako bi morali slišati ravno v dne, ko smo po veličastni proslavi desetletnice še polni navdušenja in radosti, žalostno vest, da smo izgubili svojo gimnazijo.

Z motociklom okrog sveta

Včeraj se je oglasil v našem uredništvu mlad, zastaven in lep fant, ki je govoril rusko. Imel je na sebi kratek usnjat jopič in na njem polno odlikovanj. Predstavil se je: Kraljiček Soboljev, v nekdanji Rusiji pristaš kadetov, sedaj emigrant v Sangaju na Kitajskem, član krožka ruske mladine. Nadel si je nalogo, da izvrši pot okrog sveta z motociklom znamke »Ariel«, sportni model E, s pnevmatik »Firestone«. Odpotovala sta skupno s prijateljem iz Sangaja 7. novembra lanskega leta. Toda njegov tovariš si je nedaleč Singapuru v kolenu zlomil nogo ter je moral v bolnico. Korajžni Rus pa je sam nadaljeval pot skozi najbolj divje pokrajine širne Azije kjer se je prvič slišalo ropotanje motocikla.

Prevozil je najprej Kitajsko in Siam, kjer ga je sprejel siamski princ, ki se je vpisal v njegovo spominsko knjigo. V siamski džungli je spal tri noči pod milim nebom v nevarnosti pred strupenimi kačami in divjimi zvermi. Jedel je samo kosove orehe, ki jih je dobil tam. Med vožnjo je s kolesom zadel strupeno kobro, ki se je divje vrgla nanj, pa ji je ušel. Naletel je tudi na budistovski samostan, kjer so ga menihi silno gostoljubno sprejeli ter mu dali dovolj jesti in piti. Opazil je tudi, da ti menihi dajejo hrano ondotnemu domačemu revnemu prebivalstvu, ki je raztreseno po džungli.

Dalje je prepoval Indijo, kjer je bil gost treh maharadž, ki so se seveda s primernimi izreki tudi podpisali v njegovo spominsko knjigo. Prevozil je malajski arhipel in Burmo. Dalje je šel skozi Perzijo ter pri tem kot prvi motociklist prevozil 1787 milj pundžapske pustinje brez potov in brez cest. Tu so se mu ponoči približali šakali,

katerim se je ubranil z ognjem. Ker se jih je nabiralo vedno več okrog njega, si je krog in krog zažgal ogenj, sam je čul na sredi, šakali pa so čakali nanj v kolobarju zunaj ognja. Proti jutru so šakali odšli.

Potem je prevozil gorato pokrajino od Bunderabasa do Kermana, kjer so ga napadli divji Kurdi. Oddali so nanj 6 strel, od katerih pa sta samo dva preluknjala njegovo prtljago, ostali pa so zgrešili svoj cilj. Motociklist je napadalcem s hitrostjo svojega vozila ubežal.

Nato je šel skozi Perzijo, velike arabske puštinje, dolge 980 milj, Sirijo in Palestino, kjer je obiskal vse svete kraje Gospodove. Bil je sprejet pri grškem patriarhu Damijanu, ki ga je imenoval za viteza Svetega groba ter mu dal ostanke sv. križa, ki jih ima v lepem križu, ki ga nosi na prsih.

Ker v Jeruzalemu ni mogel dobiti vizuma za Afriko, se je s parobrodom prepeljal iz Jafe v Marseille ter prepoval Francijo in Italijo, kjer je bil sprejet tudi v avdienci pri sv. očetu, ki mu je dal za pot svoj blagoslov. V spominski knjigi je vpisana tudi papeževa pisarna.

Sedaj se mudi v Jugoslaviji, prepoval bo še ostalo Evropo razen Rusije, kjer bi ga kot emigranta ne sprejeli baš gostoljubno, nato bo prepoval še Ameriko ter se vrnil v Sangaj.

Fant je zelo simpatičnega vedenja, preživlja se s prodajanjem razglednic ter ima že pet popisanih velikih spominskih knjig, kjer so zbrani avtografi tudi imenitnih osebnosti ter izrezki raznih časopisov, ki popisujejo njegovo pot.

Mlademu in srčnemu Rusu želimo obilo uspeha na njegovi nadaljnji poti.

Jaroslav Hašek:

Srečanje z avtorjem mojega nekrologa

Tekom svojega pet- do šestletnega bivanja v Rusiji sem bil parkrat ubit in od različnih organizacij in posameznikov umorjen. Ko sem se vrnil v svojo domovino, sem izvedel, da sem bil obešen, dvakrat ustreljen in enkrat razčetrvorjen od divjih Kirgizov, ki so se uprli ob jezeru Kale-Yšela.

Na koncu sem bil za trajno zaboden v neki odeski krčmi tekem divjega prepira s pijanimi mornarji. To se tudi meni zdi najverjetnejše.

A ne samo meni, ampak tudi mojemu dobremu prijatelju Kolmanu, ki je, potem ko je našel živo pričo moje sramotne in junaške smrti, napisal o tej zame tako neprijetni stvari članek v časopis, v čigar redakciji je bil zaposlen.

Ni pa se zadovoljil samo z golim poročilom. Njegovo dobro srce ga je nagnilo, da mi je napisal nekrolog, ki sem ga bral brž po svojem povratku v Prago.

Obrekel je izredno elegantno moj spomin, saj je bil prepričan, da mrtvi ne oživijo. Hotel sem ga prepričati, da sem pri življenju, zato sem ga poiskal, in tako je nastala ta povest.

Niti Poe, mojster groze in strahu, si ne bi bil mogel izmisliti tako strahotne snovi za novelo.

Avtorja svojega nekrologa sem našel v neki praški vinarni, ravno ob 12, ko se vinarne zapirajo, na podlagi nekakšne cesarske odredbe z dne 18. aprila 1856.

Gledal je v strop. Z miz so snemali polite prte. Vsedel sem se k njemu in ga prijazno vprašal: »Dovolite, je tukaj prosto?«

Gledal je nadalje v neznano točko na stropu in odgovoril zelo logično: »Oprostite, pravkar zapirajo, ne vem, če se izplača.«

Prijel sem ga za roko in sem ga obrnil k sebi. Nekaj časa me je nemo gledal, potem je tiho rekel: »Oprostite, ali niste bili na Ruskem?« Smeje sem rekel: »Torej ste me le spoznali. Bil sem ubit, na Ruskem ko sem se sprl v krčmi s sirovimi, pijanimi mornarji.«

On je obledel. »Vi ste, vi ste...« »Da,« sem poudaril, »bil sem ubit od mornarjev v neki odeski krčmi, in vi ste mi napisali nekrolog.«

Njemu je ušlo potihem čez ustnice: »Vi ste brali, kaj sem napisal?«

»Seveda, zelo interesanten nekrolog, če izvzamem par nesporazumljenj, in obenem izredno dolg. Niti o njegovem veličanstvu cesarju niso ob njegovi smrti napisali toliko vrstic. Njemu je vaš list posvetil 152 vrstic in meni 186 po 33 vinarjev (kako slabo so bili časnikarji včasih plačani), kar da skupaj 55 kron 15 vinarjev.«

»Kaj hočete prav za prav od mene?« je vprašal ves v strahu. »Ali hočete imeti teh 55 kron 15 vinarjev?«

»Obdržite denar,« sem odvrnil, »mrtvi ne jemljejo nikakršnega honorarja za svoj lastni nekrolog.«

Obledel je. »Veste kaj?« sem rekel, »plačaja in pojva še kam drugam. Nocojšnjo noč bi rad prebil z vami.«

»Ali ne bi mogli počakati do jutri?« Pogledal sem ga, poklical je: »Plačat.«

Potem, ko sem poklical na oglu fujakarja, sem ukazal avtorju mojega nekrologa, naj se vsede, in sem rekel vozniku z mrtvaškim glasom: »Peljite nas na olšansko pokopališče!«

Avtor mojega nekrologa se je prekrizal. Dolgo časa je vladala mučna tišina, ki jo je

motilo le pokanje biča in sopihanje konj. Nagnil sem se k svojemu tovarišu: »Ali se vam ne zdi, da nekeje v žižkovskih ulicah tulijo psi?« Stresel se je, dvignil v vozu in zajecjal: »Ste bili vi res na Ruskem?«

»Ubit v odeski krčmi v prepiru s pijanimi mornarji,« sem suho odgovoril.

»Jezus, Marija,« se je oglasil moj tovariš, saj to je hujske, kakor »Svatbena srajca« od Erbena!« In zopet je vladala mučna tišina. Nekeje so v resnici tulili psi.

Ko smo se nahajali na strašniški cesti pred pokopališčem, sem ukazal svojemu tovarišu naj plača voznika. Stala sva v temi na strašniški cesti.

»Oprostite, kaj ni tukaj kakšna restavracija,« se je obrnil name ves zmešan in obupan avtor mojega nekrologa.

»Restavracija,« sem se zasmel. »Sedaj bova zlezla čez pokopališki zid in na kakem nagrobnem kamnu se bova pomenila o nekrologu. Splezajte naprej in dajte mi roko!«

Nemo in tiho mi je dal roko in skočila sva na pokopališče. Pod nama so škripale cipse. Veter je melanholično šumel med križi.

»Jaz ne grem naprej,« se je izvilo mojemu prijatelju iz ust, »kam me vlečete?«

»Sedaj,« sem rekel veselo, in sem ga podprl, »si bova ogledala grobnico stare praške rodbine Bonepianini. Čisto zapuščena grobnica v I. oddelku, 6. vrsti, ob zidu. Zapuščena od tistega dne, ko so pokopali v njej zadnjega potomca, ki so ga prepeljali leta 1874. iz Odesa, koder je bil ubit v neki krčmi v prepiru z mornarji.« Moj tovariš se je drugič pokrižal.

¹ Praško predmestje.

² Najbolj znana češka narodna balada.

Osebnosti

★ **Napredovanja v upravni službi.** Vlada svetnik pri velikem županstvu v Ljubljani Rajko Svetek je napredoval v 4. skupino I. kategorije z 10. stopnjo osnovne plače. V 4. skupino I. kategorije z 10. stopnjo osnovne plače sta napredovala dr. Friderik Logar, okrajni glavar v Kočevju in dr. Franc Vondra, okrajni glavar v Ptuj. V 4. skupino I. kategorije z 9. stopnjo osnovne plače sta napredovala litijski okrajni glavar dr. Franc Podboj in policijski ravnatelj v Ljubljani dr. Alojzij Guštin. V 4. skupino I. kategorije s 7. stopnjo osnovne plače je napredoval dr. Ivan Karlina, tajnik velikega županstva v Ljubljani.

★ **Napredovanja v davčni službi.** Za šefa davčne uprave v 1. skupini II. kategorije so napredovali: Josip Tajnik v Kranju; Lovro Kuharič v Ljutomeru; Emil Pleskovič v Laškem; Jožef Pihler v Laškem. Za arhivarja v 1. skupini III. kategorije je napredoval Anton Lokar v Ljubljani.

★ **Diplomiral je za elektro-strojnega inženjerja na tehnični visoki šoli v Lüttichu g. Henrik Vrančič iz Kamnika.**

Solske vesti

★ **Na škofijski gimnaziji v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano** se bo vršilo vpisovanje novih učencev v četrtek 12. septembra, do sedanjih učencev pa v petek 13. septembra; obakrat od 8 do 12. Pri vpisu plača vsak učenec poleg običajne vpisnine še takso 20 Din za fond za zdravstveno zaščito mladine. Te takse se more oprostiti samo oni učenec, ki prinese ob pristojnega občinskega urada potrdilo o siromaštvu po čl. 5., točka 5. taksnega zakona. Ostale podrobnosti glede vpisa, šolske sv. maše i. dr. bodo razvidne iz oglasov na razglasni deski.

★ **Na II. drž. realni gimnaziji, Poljanska cesta v Ljubljani,** se vrše razredni izpiti v dneh od 28. do 31. avgusta t. l. počenši vsak dan ob osmih zjutraj. Vpisovanje v prvi razred se bo vršilo dne 11. septembra od 9 do 12. Vpisovanje v II. do VIII. razred na novo vstopajočih učencev se vrši 12. septembra od 9 do 12. Učenci zavoda se vpisujejo v svojih razredih dne 13. septembra od 8 do 10; kdor od teh bi neupravičeno zamudil navedeni rok, bo moral delati posebno prošnjo za sprejem. Redni pouk se prične 16. septembra ob 8. — Ravnateljstvo.

★ **Kmetijska gospodinjka šola v Kranju** razpisuje peti polletni tečaj za dekleta, ki se žele seznaniti z vsemi vednostmi, ki spadajo v področje gospodinjne na kmetih. Tečaj se prične 15. oktobra 1929 in se zaključuje 15. aprila 1930. Oskrbovalnina znaša 500 Din na mesec. Pouk, ki se vrši v zavodu Vincencijeve družbe, vodijo šolske sestre v zvezi z zunanjimi strokovnimi učitelji. Poučujo se sledeči predmeti: verouk, računstvo, gosp. knjigovodstvo, spise, živinoreja, kmetstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, zdravstvo, hranoslovje, nauk o obleki in stanovanju. Praktični pouk pa obsega kuhanje, šivanje, pranje, likanje, vrtnarstvo itd. Sprejemajo se učenke, ki so dovršile osnovno šolo in so izpolnile 16. leto. Gojenke, ki je sprejeta, naj vzame s seboj v zavod potrebne obleke za nedeljo in delavnik, potrebno obutev, odejo, 4 rjuhe, 4 brisače, 4 serviete, par prevleč, za podglavnik, par kuhinjskih predpasnikov in ostalega perila, kar in kolikor se potrebuje za dobo šestih mesecev. Nekolkovani prošnji za sprejem je priložiti krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravniško izpričevalo in obvezno pismo staršev, da bodo plačali stroške šolanja ter poslati na vodstvo gospodinjke šole v Kranju.

Druge vesti

★ **Vsem rezervnim častnikom,** ki gredo na kongres v Beograd, sporočamo, da posebnih vlakov iz Slovenije ne bo, ampak bodo sestavljeni šele v Zagrebu. Iz Slovenije se torej odpravljajo rezervni častniki z običajnimi brzimi vlaki. Ako kak član še želi prosto vozovnico, jo dobi v društveni pisarni med uradnimi urami. Od 29. t. m. naprej bo društvena pisarna zaprta do 5. septembra radi odsotnosti društvenih odbornikov, ki se udeležijo beograjskega kongresa. Vsak naj vzame s seboj društveno legitimacijo.

★ **Velikega orla ustrelil v lovišču g. A. Jansovec** in A. Kolarica v občini Ščavnica pri G. Radgoni je ustrelil Jakob Nidl velikega orla. Med lovem in orlom se je vršil pravi boj, med katerim je povzročil orol Nidlu več krvavih ran. Ustreljeni velikan je pri mariborskem preparatorju.

★ **Težko ranjenega so našli v nedeljo zvečer na Trati pri Gorenji vasi posestnika D. Bil** je zvečer s tovariši v neki gostilni. Eno uro po njegovem odhodu so ga našli ležati v jarku nezavestnega v mlaki krvi. Bil je z nožem zaboden v hrbet. Prvo pomoč je težko ranjenemu nudil zdravnik dr. Gregorčič. Orožništvo je uvedlo preiskavo.

★ **Razpis službe.** Pri velikem županu ljubljanske oblasti v Ljubljani je razpisano mesto dnevničarja-zvaničnika. Prošnje je treba vložiti do 18. septembra t. l. Natančnejši pogoji so razvidni iz razpisa v Uradnem listu (izvedo se tudi v tajništvu velikega župana ljubljanske oblasti).

★ **Angleška luksuzna ladja v Dubrovniku.** V dubrovniško luko je v ponedeljek priplula angleška luksuzna ladja »Cary Carcs«, ki je bila nekot torpedovalka, sedaj pa služi vojvodi Westminsterškemu za njegova osebna potovanja. Na ladji je bilo deset potnikov, med njimi španski princ Gromon, baron Max, baronica Lucija Reutern in grofica Paskor.

★ **Kongres brivcev v Splitu.** Danes, v sredo in jutri v četrtek se bo vršil v Splitu kongres brivcev in frizerjev iz vse države. Posebni pripravljajni odbor skrbi, da se bo ta kongres vršil v najboljšem redu. Na kongres pride okrog 200 brivcev in frizerjev.

★ **Obisk angleške mornarice v Dalmaciji.** Prihodnji mesec pride v Split angleška mornarica z Malte. Oddelke angleške sredozemske eskadre bo obiskal najprej Kotor in Tivat, kjer se bo zadržal nekoliko dni. Potem bo obiskal Split in Šibenik. V Boki Kotorski pripravljajo angleški mornarici lep sprejem.

★ **Smrt pod kolesi vlaka.** Blizu vasi Cengić pri Sarajevu se je pripetila prednočnim velika nesreča. Nadzornik proge Franjo Censnik se je vračal po progi domov. Čudno je le, da kot progovni nadzornik ni vedel, da mora tedaj priti po progi tovorni vlak do Mostarja. Kako je prišlo do nesreče, ne ve nihče, toda zjutraj ob petih so ga našli na progi povoženega. Najbrže ga je povozil omenjeni mostarski vlak. Kolesa so ga presekala ravno čez pol. Na kraj nesreče je prišla takoj komisija, ki je odredila prevoz trupla v prosekoturo v Sarajevu.

★ **Volkovi v Bosni.** V vasi Veščih pri Sarajevu so se pojavila zadnje čase velika krдела volkov, ki napadajo ose na paši. Volkovi so poklali do sedaj pet oslov in enega konja. V okolici Goražde pri Čuplinji so kmetje napravili na volkove velik lov, ki se je posrečil. Kmetje so namreč ubili štiri volkove.

★ **Stenski zemljevid Evrope** za šolske sobe. Priredil dr. Valter Bohinec, velikost 156 × 104 cm. Cena za nenapleljen zemljevid v 2 listih 80 Din, napleljen na platno s palicami 220 Din. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Z izdajo tega zemljevida je ustrezno zlasti šolam, uradom, društvom, trgovskim podjetjem itd. kakor tudi posameznikom. Zemljevid je natančno izdelan in upoštevava vse tozadevne izpremembe, do najnovejšega časa. Na zemljevidu so označene v glavnih potezih terenske formacije, najvažnejši vrhovi in reke (pri teh tudi njih plavnosti). Jako nazorno pa je v barvah orisana politična razdelitev. Takega zemljevida doslej nimajo ne Srbi ne Hrvati. Opozarjamo na ta zemljevid zlasti vsa vodstva srednjih, meščanskih in osnovnih šol.

★ **Zobozdravnik dr. Franc Kartin,** specialista za zobne in ustne bolezni, Maribor, Slovenska 9, zopet ordinira.

★ **Cerkveno oltarno sliko ali eno cerkev** poslika in popravi strokovni in umetniški katol. atelje »Ars sacra« za propagando cerkev, umetnostni samo za povrnitev rezijskih stroškov na Slovenskem. Prijave na »Ars sacra«, Praga XII, Ameriška 10, Čehoslovaška. Poslati znamko za odgovor.

★ **Brezplačen učni tečaj** za šivanje, vezenje in krpanje priredil tiskar Slinger šivalni stroji d. d. v Ljubljani na obrtni šoli dnevno od 18 do 22.

★ **Niven-krema** ohranja — na kljub zraku, vetru in soncu — mladeniško svežost kože. Gospodje jo radi rabijo pred britjem, ker postane z njeno pomočjo sicer neprijetna procedura zelo prijetna in odpade nadležno pekoča koža. Niven-krema vsled tega ne sme pogrešati nobena hiša.

★ **Za osveženje krvi** pijte skozi nekaj dni vsak dan zjutraj čašo naravne »Franz-Josef-grenicele«. Po mnogih zdravniških predpisih »Franz-Josef« voda urejuje delovanje črev, krepi želodec, zboljšuje kri, pomirja živce in povzroči teko splošno dober počutek in jasno glavo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

★ **Ant. Rud. Legat-ov enoletni trgovski tečaj** v Mariboru. (Odobren od ministrstva trgovine in industrije v Beogradu.) Lastni internat, letni izpiti in izpričevala pod državnim nadzorom. Prospekti in upisovanje v trgovini Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7. Natančnejše v internatnem delu.

Ljubljana

NOCNA SLUŽBA LEKARN.

Nočno službo imata dr. Piccolo, Dunajska cesta 6 in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Smrtna borba 7 letnega dečka v Ljubljani

Ljubljana, 27. avgusta.

Razburljiv prizor se je odigral danes v opoldanskih urah na bregu Ljubljane, na Poljanskem nasipu. Prav malo je manjkalo, pa bi se ta prizor končal s smrtjo sedemletnega dečka, ki je po nesreči zašel v Ljubljano in se hitri pomoči požrtvovalnih ljudi se je zahvaliti, da je bil teško ravno v zadnjem hipu rešen iz vode.

Sedemletni Joško, sin mestnega delavca Pavla Kvedra na Poljanski cesti 51, 22 se je pred kosilom odšel igrati na breg Ljubljane. Ali je zamislil otroku, da ne strpi v vlažnem stanovanju, ko vabi zunaj lepa božja narava? Otroci v tem mestnem delu pa so reveži, kam naj se gredo igrati, ko daleč naokoli ni nobenega primerneza igrišča, niti parka? Ono grmovje na Ambroževem trgu seveda ne štejejo za park. Otroke še vedno vabi z mehko travo obrabljeno nabrežje Ljubljane. Včasih se je dalo seveda lepo igrati na tem obrežju. Edo je lepo položeno, trata je bila zgoraj in spodaj prav pri vodi, nevarnosti, da bi se kdo prevrnil v vodo, pa nobene. Toda odkar je mestna občina dala posekali drevje ob vodi in zvišati strmino brega, je za otroke tam prav nevarno.

Mali Joško je kljub temu odšel na nabrežje pred šentpeterskim mostom. Mali je pripravljala kosilo, starejši brat je že nesel kosilo očetu v službo, Joško se je torej prav lahko ukradel od doma. Kako je zašel v vodo, je težko ugotoviti. Naenkrat so — približno ob 12.15 — zagrali otroci na nabrežju velik krik, iz vseh bližnjih hiš so prileteli ljudje in tudi Joškova mati. Obupana je tekala ob vodi in klicala: »Pomagajte Jošku! Pomagajte!»

Mimo je privozil tedaj tramvaj. Z njim se je peljal g. Kocmur, ravnatelj I. delavskega konzuma. Opazil je gručo razburjenih ljudi in skočil je s tramvaja. Pogledal je v vodo in onkraj mostu je opazil kakega pol metra pod vodo plavati nekaj temnega. Opozoril je ljudi: »Tukaj plava!« Malo nižje je stopil v vodo nekli mesarski pomočnik, breedel do kolen po vodi, prestregel dečka in ga nezavestnega izvelkel iz vode. Ljudje so skušali spraviti dečka k zavesti, toda mali Joško ni dal nobenega znaka življenja od sebe. Med opazovalci vsega prizora je bil tudi nek zdravnik. Ta je skušal z umetnim dihanjem obuditi dečka. Ta čas so prihiteli z reševalnim avtom tudi že reševalci. Ti so nadaljevali umetno dihanje, dokler deček res ni prišel dihati in dajati glasove od sebe. Še vedno nezavestnega dečka je nato reševalni avto prepepeljal v bolnišnico, kjer se po treh urah še vedno ni zavedel, zdravniki pa kljub temu upajo, da ga ohranijo pri življenju.

Strah in trpljenje dečkove matere si je možno predstavljati, ker je povrhu tega še bolna. Revica si je precej oddahnila, ko je videla, da sinček že diha. Dejala je: »Hvala Bogu, da ni bilo še Joškovega brata pri vodi ta bi se takoj pogнал za njim v vodo! Nemara bi potem utonila oba!»

Vest o smrtni borbi malega dečka se je hitro raznesla po mestu, posledica je bila naravna: na mah so izginili z nabrežja Ljubljane vsi otroci, katerim so prestrašene mamice prepovedale igrati se tam. Dolgo ta prepoved seveda ne bo zalegla. Edino možno sredstvo, da se prepreči v prihodnje take nesreče je: dajati otrokom varna igrišča, dajati trave in peska!

Ob pol 6 se je mali Joško Kveder v bolnišnici prebudil iz nezvesti. Iz bolnišnice so nam sporočili da je Joško srečno že izven vsake nevarnosti.

○ **Začetek šolskega leta 1929/30** na mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani in na njo združenih oddelkih. Mestna ženska realna gimnazija: Vpisovanje za gojenke, ki žele vstopiti v I. razred se vrši v sredo, 11. septembra od 9 do 11. S seboj je prinesiti zadnje izpričevalo in krstni list.

Iz krstnega lista mora biti razvidno, da dovrši gojenka v tekočem letu 10 do 13 let. Gojenke iz drugih zavodov in one, ki prestopijo iz meščanske šole po dopolnilnem izpitu, se bodo vpisovale v petek, 13. septembra od 10 do 11. Gojenke, ki so bile že na zavodu, se javijo v četrtek, 12. septembra od 9 do 11. Otvoritvena služba boža se vrši v soboto 14. septembra ob 9 v nunski cerkvi. Začetek pouka v ponedeljek, 16. septembra ob 8. Razredni izpiti se vrše po razporedu, ki je javljen na deski v veži. Dopolnilni izpiti za gojenke meščanskih in drugih šol se vrše v četrtek, 29. avgusta ob 8. — Enoletni trgovski tečaj. Vpisovanje je določeno na petek, 13. septembra od 9 do 11. Sprejemni izpit je v soboto, 14. septembra ob 8. Pouk se prične v ponedeljek, 16. septembra ob 8. — Enoletna gospodinjka šola »Mladika«. Vpisovanje se vrši 29. in 30. septembra ob 9 zjutraj v poslopju Mladike. Pouk se prične 1. oktobra ob 8.

○ **I. drž. deška meščanska šola** v Ljubljani. Šolsko leto 1929/30 se prične 16. septembra. Vpisovanje učencev v I. do 4. razreda bo 12. in 13. septembra od 8—12 dop. Dne 16. septembra je šolska služba boža. 17. septembra je pričetek rednega pouka. — Ravnateljstvo.

○ **Vegova ulica** in realka. Dela za ureditev Vegove ulice lepo napredujejo, iz Zvezde se bo videlo naravnost v Napoleonov spomenik, ki bo stal na križišču Vegove, Emanske in Rimske ceste. Ulica bo dobila na obeh straneh drevo-red in bo najlepša ulica v tem delu mesta. Ves vtis pa bo kvarila realka s svojo skrajno zamernarjeno zunanostjo. Odkar je bilo to poslopje zidano, ni bilo popravljeno, zato pa naravnost razpada. Z ob časa, mrz in dež glojeto na zunanosti te sicer tako krasne zgradbe, ki bi bila lahko mestu v ponos. Kako bo sedaj čudno izgledalo: novo urejena ulica, na eni strani lepo, snažno poslopje univerze, na drugi pa razpadajoče pročelje realke. Denar, s katerim se je poslopje zgradilo, so bili prihranki iz hranilničnih vlog slovenskega ljudstva in žalostno bi bilo, če bi potomci niti vzdrževati ne mogli tega, kar so jim predniki sezidali. Naj izvene te vrstice v prošnjo, naj se Kranjska hranilnica vendarle usmili poslopja in ga temeljito popravi.

○ **Narodno gledališče** v Ljubljani. Za časa letošnje razstave na ljubljanskem velesejnu bosta vprizorili ljubljanska drama in opera od 31. avgusta do 8. septembra več dramskih, opernih in operetnih predstav. Natančnejši repertoar celega tedna javimo v jutrišnji številki. V nedeljski številki pa bo objavljen repertoar sezone 1929-30 in pa razpis abonmaja za novo sezono.

○ **»Kmetijski list«** obsojen. Včeraj je sedel na obtožni klopi pred senatom delnega kot tiskovnega sodišča odgovorni urednik »Kmetijskega lista«. Državno pravdnistvo ga je obtožilo prestopka čl. 5. zakona o javni varnosti in redu v državi. Obtožence je namreč v čl. 25. »Kmetijskega lista«, na dan 19. junija, ob obletnici smrti Stefana Radiča, priobčil na prvi in drugi strani članek »Naprej do zmage!« Ta članek vsebuje nekatere ostre napade na »kapitalistično meščanstvo«. Državno pravdnistvo pri cenzuri članka ni zapolnilo in enako tudi policija ne, dasi ji je bil predložen v predcenzuro. Teden dni kasneje pa je državno pravdnistvo vložilo proti »Kmetiskemu listu« tožbo. Sodnemu senatu je predsedoval v. s. s. dr. Kranjc, votanti so bili dr. Lajovic, dr. Kaiser in dr. Juvanc. Državno pravdnistvo je zastopal dr. Javoršek, obtoženca pa je branil dr. Janžev Novak. Obtoženec se je pri razpravi branil s tem, da članek ne vsebuje ščevanja enega družabnega razreda proti drugemu, temveč le borbenost proti gotovemu, to je kapitalističnemu delu meščanstva in proti pokvarjeni gospodi. Državni pravdnik je sicer priznal, da članek ne vsebuje poziva na nobeno sovražno dejanje proti enemu družabnemu razredu, toda že ščevanje proti enemu razredu samemu zadostuje za kršitev zakona. Senat se je nato umaknil in po zelo dolgi seji proglasil sodbo: Obtoženi urednik je bil obsojen na teden dni zapore, 300 Din globe in na plačilo stroškov.

○ **Poskušen vlom v ljudsko kuhinjo.** V noči od ponedeljka na torek je stražnik, ki je stražil v Strelški ulici, opazil dva mlada moška, ki sta se ravno trudila, da bi vlomila v ljudsko kuhinjo. Čim sta zlikovca opazila stražnika, sta se izgubila v temi in ju je ta potem zamaškal. Škode vlomilca nista napravila velike, razen, da sta pobila štiri šipe, vredne kakih 60 Din.

○ **Sumljiv napad na cesti.** Sobarica Marija Zakelj je šla te dni iz Rutarjeve ulice po Cesti na Rožnik k Čadu po vino. V mraku jo je spotoma brez besede napadel neznan mlad človek in jo skušal podreti na tla. Ženska se mu je iztrgala in pobegnila. Neznaneč je za njo zakrčkal: »Saj se še vrneš! Te še počakam!« Zaključeva se je res morala vrniti po isti poti, toda spremljala jo je neka druga ženska. Obe sta opazili meter vstran ležati v travi istega človeka, ki je takoj nato pobegnil. Išče ga sedaj policija.

○ **Tatvine koles.** Delavnost tatov koles je v Ljubljani v primeri z lani znatno ponehala, kar je seveda precej zaslug policije, ki je mnogo teh tatov spravila na varno, tako Po-dobnika. Razborska in druge. Kljub temu pa se od časa do časa pripetijo kake kolesarske tatvine. V ponedeljek dopoldne sta se ob istem času, ob 11, pripetili v Ljubljani kar dve. Franc Gregorin iz Ihana je izginilo izpred »Figove« lepo kolo, vredno 2050 Din. Iz večje davčnega urada na Vodnikovem trgu pa je izginilo 600 dinarjev vredno kolo, last trafikanta Franca Mugerla.

○ **Z razbito glavo v bolnišnico.** V ljubljansko bolnišnico so večeraj s popoldanskim dolenjskim vlakom pripeljali iz Kočevja 45 letnega delavca Jurija Kumpa iz Mozlja št. 47. Kump je imel večeraj priliko voziti se z nekim avtomobilom. Po nesreči pa je padel z avtomobila ter se pri padcu prav resno ranil na glavi. Njegovo stanje je prav nevarno.

○ **Javna borza dela.** Delo je na razpolago: moškim: 15 hlapcem, 1 kovaču, 16 mizarjem, 1 žagarju za venecijanko, 1 čevljarju, 19 zidarjem, 9 tesarjem, 15 pleškarjem-soboslikarjem, 2 sodarjem, 4 kamnosekom, 1 pečarskemu pomočniku, 1 krojaču, 5 kleparjem, 2 navadnim delavcem, 1 fotografu, 1 slaščičarskemu pomočniku, 1 mlinarskemu pomočniku, 1 vodovodnemu instalaterju, 3 usnjarskim pomočnikom, 1 pokladalcu parketov, 7 tesačem, 16 vajencem; ženskam: 1 pletilji, 2 šteparicama, 2 dežnikaricama, 1 šivilji za krznarstvo, 2 služkinjama, 2 kmečkima deklama, 1 šivilji za krpanje perila, 3 vajenkam.

○ **Mož iz Dolenjske** je oddal zame v enem ljubljanskih župnišč, oziroma v stanovanju ljubljanskega duhovnika zavoj. Prosim, da bi ga prejemnik izročil še danes g. katehetu Vilfanu (Kongresni trg), da ga vzame s seboj pri odhodu na Francosko. — Anton Hafner, kaplan.

Česa pogrešajo tujci v Ljubljani

Ljubljana, 27. avgusta.

Mnogoštevilni tujci, ki z mednarodnimi vlaki potujejo skozi Ljubljano, se v splošnem simpatično izražajo o lepoti in priključnosti slovenske prestolice. Ugodni vtisi, ki jih odnašajo tujerodni potniki iz našega mesta v široki kulturni svet, so poskrbeli beli Ljubljani dober sloves. Opetovano se je naglašalo v inozemskem časopisu, s koliko ljubezljivo in ponosom govorimo Ljubljani o vsestranskem razvoju in napredku svoje metropole ter o načrtih, po katerih bo v doglednem času Ljubljana uvrščena med največje velika mesta na jugu Evrope.

V nekem boljsem ljubljanskem lokalu sta te dni sedela dva tujca, očitno imovita trgovca ali tovarnarja, ki sta dopotovala v Ljubljano radi se-senske velesejmske razstave, kakor je bilo posneti iz njunega razgovora. Pogovarjala sta se v nemščini, katero je starejši docela obvladoval, njegov tovariš pa jo je bolj lomil in ni bilo težko uganiti, da je njegov materni jezik italijanski ali pa romunski. Iz česa mu je gledal laški časopis.

»Kako Vam ugaja v Ljubljani?« je zanimalo onega, ki je govoril pravilno nemško.

»Lepo je v teh krajih. Privrkat v življenju vidim Ljubljano. Potoval sem pač že skozi, toda mesta si nisem nobenkrat utegnili ogledati. Predočeval sem si Ljubljano staromodnejšo, več balkanskega značaja sem ji pripisoval.«

»Skoro vsako leto se mudim po nekoliko dni v Ljubljani, kamor me privedejo opravki. Poznam tudi nekatera druga jugoslovanska mesta. Na primer Zagreb, Beograd, Subotico. Lani sem bil šest tednov s svojo družino v Dalmaciji, prejšnje leto pa v Rogški Slatini. Dober, vlijuden in postrežljiv narod so Slovenci. Z zanimanjem motri človek to pridno, vztrajno ljudstvo. Nikjer na svetu nisem videl toliko zdravih ljudi. Ljubljana je kulturno središče Slovencev in se v novi državi lepo razvija. Vsako leto me presenetijo Ljubljančani s kako novostjo. Moderne, docela veleumestne naprave za vzdrževanje ulic, smotrna ureditev prometa, vzorna železniška in policijska služba, nove stavbe, vse to pade tujcu namah v oči. In še nekaj: »Ljubljana je tudi jako snažno mesto.«

»Res, tudi jaz sem to opazil in se nehoti spomnil na Zagreb, kjer sem bil že večkrat. Glede snažnosti in reda gre Ljubljani vsekakor prednost pred Zagrebom. Vendar sem pogrešil na primer na glavnem kolodvoru v Ljubljani nekaj, česar ne pogrešajo kolodvorji drugih modernih mest, namreč — brivnice. Rekli boste morda, da sem malenkosten, toda če gremo zadevi do dna, je pomanjkanje brivnice na tukajšnjem kolodvoru zelo neprijeten nedostatek. Glejte, potoval sem dva dni v Ljubljano in slučaj je nanesel, da sem prispel semkaj baš na nedeljo. Ne hodim rad neobrit po svetu, zato sem vprašal na kolodvoru nekega železničarja, kje bi se mogel dati nekoliko ocediti. »Umijete se pač lahko, gospod,« je pojasnjeval mož. »Na kolodvoru imamo umivalnico in tudi krtače za obleko in čevlje bi se dobile, toda brivnice na našem kolodvoru ni. A tudi v mestu so danes vse brivnice zaprte, ko je nedelja.« Nejevoljen sem moral nato z neobrito brado v mesto. Menim, da nisem edini tujec, ki je opazil ta nedostatek. Saj potujejo skozi Ljubljano dnevno tujci iz daljnih krajev. V vlakih ni brivcev, niti prilike, da bi si potnik uredil svojo toaleto. Ta prilika naj pa bi bila nudena potnikom vsaj na večjih železniških postajah. Brivnice na velikih kolodvorih naj bi poslovale noč in dan in zaposlovale osebe, ki bi tujcem v raznih jezikih mogla postrežiti tudi z informacijami. Tako je v vseh večjih mestih.«

»Naši ljudje, ki potujejo na jug, hvalijo tukajšnje tujsko-prometne razmere in se zadovoljno izražajo o pozornosti, ki jo domačini posvečajo tujcem. Bo nemara kaka tehniška zapreka, da ljubljanski kolodvor nima še brivnice. Jaz na primer pogrešam tudi električno železnico na ljubljanski grad. Toda to so več ali manj osebni nazorji posameznikov. Mestni upravi gre seveda za to, če bi se take naprave izplačale.«

»Brivnica bi se, jamčim Vam!« je vztrajal oni. »Zelo kazi moderno lice Ljubljane njen tramvaj. Le kje so vzeli te majhne, obrabljene vozove, ki povzročajo toliko ropota, kot da se hiše podirajo za njim? Po mojem naj bi tramvaj vožbe opustili in uvedli tudi po mestu avtobusni promet. — Tiste struge, v kateri očitno voda usiha, bi tudi kazalo zasuti. Nekot je morala skozi Ljubljano teči reka, ki pa si je najbrž poiskala nov odtok v podzemlje, ali pa je smer spremenila.«

»Ah, gospod, napačno ste opazovali. To je struga Ljubljance, ki jo regulirajo.«

»Regulirajo? Nisem nikogar opazil, ki bi kaj reguliral.«

»Vsekakor je opaziti pričetke regulacije, ki so pa morali Bog ve iz kakšnih vzrokov prekiniti. Vrsto let prihajam že v Ljubljano, a strugo Ljubljance poznam samo v takem stanju. Čul sem, da bodo prihodnje spomlad nadaljevali z regulacijo.«

»A, tako! Sicer pa se utedne Ljubljana v par desetletjih razviti v docela moderno vele mesto.«

Gospoda sta nato obravnavala še draginske razmere v Ljubljani in se zedinila, da je Ljubljana spribo kritičnih gospodarskih razmer jako drugo mesto. Tako sta sodila tujca o Ljubljani.

Maribor

□ **Franc Sunko.** Kakor smo že včeraj kratko poročali, je v Radvanju pri Mariboru umrl g. Franjo Sunko, odlični in spoštovan Slovenec mariborske okolice. Sunko je bil eden redkih mož, ki se je pred vrnitvijo Maribora boril za napredek slovensstva. Bil je vodilna oseba v občini, pri gasilstvu in radvanjskih posojilnici. Pogreb bo danes popoldne ob petih na radvanjsko pokopališče. Svetila mu nebeska luč!

□ **Na zavodu šolskih sester** v Mariboru bo vpisovanje za šolsko leto 1929/30 dne 2. septembra od 8 do 12, in sicer za otroški vrtec ter zunanje učenke vadike in meščanske šole. Za notranje in zunanje gojenke I. letnika učiteljstva bo vpisovanje dne 13. septembra. Vse druge notranje gojenke morajo biti najkasneje dne 14. septembra popoldne v zavodu, ker bo 15. sv. maša na čast sv. Duhu, nato pa 16. septembra redni pouk. — Prejšnja naročila posameznim so neveljavna.

□ **Višji mestni zdravnik dr. Alfonz Wankmüller** se je vrnil iz Tirolske in je zopet nastopil službo.

□ Pretepi. 25. t. m. ob 22 so se na Koroški cesti v Mariboru steli med seboj, pri čemur je zadobil 56 letni delavec I. L. poškodbe na nosu in na čelu. Eno uro pozneje pa so se fantje steli v Jezdarski ulici in je bil precej težko ranjen na glavi 23 letni Nikola Gračenko, ki stanuje v Jezdarski ulici 8. Oba sta iskala pomoči pri rešilnem oddelku.

□ Špitalski hlapec z razparanim trebuhom. V nedeljo popoldne sta se odpeljala na izlet v Slov. gorice iz mariborske bolnišnice zdravnik in hlapec. Došlo je na deželi do pretepa, iz katerega je odnesel špitalski kočijaž razparani trebuh. — Rana je opasna.

Vojnim invalidom, vdovam in staršem padlih

Na podlagi invalidskega zakona z dne 4. julija t. l. in v smislu § 104 in 108 se morajo vse osebe ki mislijo, da imajo pravico prejemati invalidnino in denarno podporo tudi izza dne 1. oktobra 1929, prijaviti takoj pisмено pristojnemu invalidskemu sodišču. Za vojne invalide so obvezne priloge: 1. Prepis invalidskega nadpreglednega lista. 2. Navedbo spravevala. 3. Davčno potrdilo. 4. Družinska pola. 5. Potrdilo državljanstva. 6. Zdravniško uradno spravevalo. — Radi zdravniškega spravevala se mora vsak posamezni vojni invalid predstaviti državnemu, oblastnemu ali samoupravnemu zdravniku s svojim posedujočim nadpreglednim listom in sodnim sklepom. Opozarja se, da so za deželne invalide okrajni zdravniki na glavarstvih, za invalide bivajoče v mestu Mariboru pa samoupravni ali mestni zdravniki. Vsi zdravniški uradniki samo dopolnijo. — Vojni invalidi se tudi opozarjajo, da imajo vsi zdravniki za pregled invalidov predpisane formulirje ali uverenje izdano od ministrstva za socialno politiko. Vsi invalidi, kateri so že bili pri zdravniških in so dobili spravevalo, morajo še enkrat k pregledu, da se jim izstavi potni zdravniški predpisano uverenje. — Tudi invalidi, kateri so že vložili slične pisemne prijave osebno ali potni svojih občin na invalidsko sodišče, morajo v lastnem interesu, ako niso gori navedene priloge pravilno vložili, iste odvzeti ali jih dokončirati.

Za vojne vdove so potrebne sledeče priloge: 1. Družinska pola. 2. Potrdilo državljanstva. 3. Navedbo spravevala, tudi po pokojnem in za vse družinske člane. 4. Davčno potrdilo. 5. Potrdilo, da vdova ni ponovno poročena.

Za starše so potrebne sledeče priloge: 1. Davčno potrdilo. 2. Navedbo spravevala, tudi po pokojnem sinu. 3. Potrdilo, da sin ni bil poročen in da ni imel otrok. 4. Potrdilo, da nimajo starši drugih sorodnikov, ki bi skrbeli zanje. 5. Potrdilo od občine o starosti staršev. 6. Zdravniško spravevalo za vse one pod 60 let stare o nesposobnosti.

Ker pa mnogi vojni invalidi, vdove in starši ne znajo pisмено prijaviti sodišču, nekateri so tudi nepismeni, si je Krajevni odbor združenja vojnih invalidov v Mariboru nabavil potrebne tiskovine za prijave ter bo vse svoje člane sam prijavil sodišču. Za invalide je Krajevni odbor tudi preskrbel formulirje in v svrhu prepisa invalidskega nadpreglednega lista.

Vsak posamezni si naj potni svoje občine preskrbi potrebne dokumente, kakor gori navedeno in to vse naj pošlje na Združenje vojnih invalidov v Mariboru ali pa tudi lahko osebno predloži v invalidski pisarni med uradnimi urami vsako sredo, soboto in nedeljo od 9—11 dopoldne, Rotovški trg 1, kjer bo tudi dobil, ako ni glede priloge na jasnem, osebno pojasnila.

Vsi občinski uradi pa se naprošajo in pozivajo, da na podlagi invalidskega zakona § 104, 2. odstavek, to javno razglasijo.

Tudi župnijski uradi, zlasti po deželi se naprošajo, da v tem smislu opozorijo in pri cerkvah oznanijo, da je prijava po § 108 30. novembra 1929 zadnji dan.

Končno se še pripomni, da se vse listine potni uradov radi teh prijav izdajajo koleka prosto v smislu § 72, kar se naj na izdanih dokumentih označi: koleka prosto, invalidska zadeva.

Celje

□ Za nedeljski pohod v Vojniki je organiziran posebno prikladen avtobusni promet iz Celja in nazaj v Celje. Kmalu po 7 zjutraj odpelje avtobus udeležence iz Teharja v Celje in Vojniki. Nato pa vsake pol ure obratuje avtobus med Celjem in Vojniki vse do 9. ure dopoldne. Zbirališče pred hotelom »Evropac«. Za one, ki posejeto Vojniki samo popoldne, se vrši enako živahen promet med 13. in 15. uro. Za povratek z avtobusi po končani prireditvi je v občini meri preskrbljeno. Skoro gotovo je, da bo prirediteljem uspelo doseči za posetnike orlovski prireditve v Vojniki na avtobusih tudi znižane vozne cene.

□ Državna realna gimnazija v Celju razglašala, da se vrši vpisovanje v I. razred dne 11. septembra od 8 do 12, za dosedanje učence od 2. do 8. razreda pa 12. septembra od 8 do 9 dopoldne, za novodošle učence od 2. do 8. razreda 13. septembra dopoldne. S tem se preključje pred dnevi objavljeni oglaš.

□ Blagoslovitev temeljnega kanona cerkve sv. Save. Pravoslavna srbska cerkvena občina v Celju blagoslovi dne 1. septembra ob pol 11 temeljni kamen cerkve sv. Save, ki se začne graditi na Vrazovem trgu. Vabila za to slovesnost so bila poslana vsem oblastem, šolam, društvom in ustanovam v mestu.

□ Jesensko porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču se prične v ponedeljek dne 2. septembra in so zanj razpisane sledeče razprave: dne 2. septembra ob pol 9 dopoldne proti Francu Zdaneku, bivšemu slušatelju tehniške fakultete v Ljubljani, nazadnje zasebnemu uradniku v Veliki Kikindi, radi zločina goljufije. Ob 12. uri pa proti Mihaelu Požeklu, delavcu v Trobčah, radi zločina uboja. V torek dne 3. septembra sta na vrsti še dva uboja in sicer proti Butoleni Josipu, posestniškemu sinu v Kočevju, in proti Antonu Percu, posestniku v Trnovcu. Zasedanje bo trajalo skupno le dva dni.

□ Predavanje o uporabi plina. Dne 4. in 5. septembra se vrši v tukajšnji mestni osnovni šoli (telovadnica) predavanje o plinu in uporabi plina v kuhinji in gospodinjstvu z istoimenskim predavanjem raznih plinskih kuhinjskih naprav in aparatov. Vsi velikega pomena plina v gospodinjstvu in dejstva, da je plin najčistejši, najcenejši in najpripravnije kurilno sredstvo, bo to predavanje zanimalo sigurno vsako gospodinjstvo osebno še, ker bo predavala in praktično razkazala vse aparate, njih uporabo in v pečenje prvotnega strokovnjaka. Da se bodo cenjeni posetniki tega predavanja lahko pričepili o vseh prednostih plina, se bodo med predavanjem kuhalo, cvrlo in peklo. Glede porabe plina pri kuhanju bodo nameščeni tudi številni pri aparatih in bodo s tem odstranjeni vsi dvomi glede količine porabe plina. Predavateljica, ki je dosedaj že skoro v vseh večjih mestih predavala o tej temi, uživa povsod svoj strokovnjaški sloves, zato priporočamo posebno

našim cenjenim gospodinjstvom, da se predavanja gotovo udeležijo.

□ Uradni dan zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico. Grentij trgovcev Celje naznanja vsem gospodarstvom krogom v mestu Celje in njegovi bližini in daljši okolici, da uraduje referent Zbornice v torek dne 8. septembra t. l. od 8 do 12 dopoldne v ravnateljski sobi Prevozne družbe d. d. v Celju, Savinjsko nabrežje št. 7. Stranke, ki žele kako pojasniti ali svet v zadevah, katere zastopa Zbornica, se vljudno vabijo, da se pri njem v določenem času zglase.

Dopisi

DOMŽALE.

Priprave za nedeljsko proslavo 20 letnice domžalske orlovke družine so v polnem teku, tako da bo lepo izpadla. Zanimanje za prireditve je zelo veliko, zlasti, ker bo ta dan blagoslovljen tudi novi orlovski prapor. Spored je prav srečno izbran. Po sv. maši bo sprevod po trgu; tega spreveda se udeležijo vse orlovstvo kamniškega okraja; da pa bo sprevod še učinkovitejši, bodo v sprevodu zastopane tudi narodne noše. Popoldanski javni nastop bo vsekakor zanimiv, ker bomo mogli videti nastop zmagovalne mednarodne vrste, ki je z največjim uspehom zastopala slovensko ime v Pragi. Poleg te vrste nastopi še okrožna vrsta, ki se je pri tekmah v srednjem oddelku tudi dobro odrezala. Nič manj zanimiv bo nastop Orlic; poseben »Rajanje pod lipo« nas bo pritegnilo nase. Za prijeten oddih bodo poskrbeli najmanjši in najmanjše s svojimi naraščajskimi igrami. Nato se bo vršila na vrtu Društvenega doma v Domžalah veselica. Po vsem sodeč bo nedeljska orlovka prireditve ena najlepših, kar smo jih videli zadnji čas, prireditve, ki bo domžalski orlovski družini ob njeni 20 letnici v čast. Zveze vlakov so ugodne; poleg tega bodo na razpolago avtobusi. Zato pričakujemo, da bomo mogli pozdraviti v nedeljo čim več tujcev in lepih Domžalah.

BOROVNICA.

Gospodu dr. Zupanu v odgovor! Vaš odgovor na moj članek »K akciji društva za raziskavanje jame v »Slovenca« od 24. avgusta je mišljen kot pomirljiva tolažba zame. Pa v nobenem oziru ni! Svoje trditve vzdržujem in lahko z dokazi podprem: Prvič je vaša trditev, da ste iskali opazovalcev, a se ni javil nihče, tudi dopisnik ne, ne drži. (Morda se v tem ne ujemava radi obsega Vašega »smo«, o katerem ne vem, koliko in katere osebe obsega.) Iskal pa je opazovalec g. Miklavčič in jih tudi dobil, med njimi tudi dopisnika. Vaša sedanja blagohotna ponudba je torej brez podlage. Natančno vam to lahko obrazloži g. Miklavčič sam. Drugič pa Vaše raziskovanje samo boleha na tem, da ste iz območja raziskovanja čisto izločili potok, prihajajoč iz Jelenke jame, ki ima na sebi največ kraskega. Sicer pa tudi Vaša trditev, da boste pri toke Borovniške raziskovali še takrat, ko bo Borovniška pokazala pozitivno reakcijo, ne more niti znanosti možnosti 100 odstotne koristi. Visi le na možnosti, da se reakcija še pravočasno pokaže. Kaj pa, če bi se reakcija pokazala v zadnjem času, ko bi bilo barvanje v zadnjem stadiju ali pa že pri koncu? Logično sledi, da bi bila akcija brezuspešna, ker bi ponovno barvanje radi prevelikih stroškov izostalo. Zato, ker vse možnosti samo domnevamo, pa bi bilo treba preizkušati vse potoke že od začetka barvanja in priključiti temu tudi potok prihajajoč iz Jelenke jame, kot je bilo za prve organizirane opazovalce določeno. Če hočemo raziskovanja imeti kak uspeh, morajo biti organizirana brezhibno in nepomanjkljivo, polovičarske priprave so toliko kot nič. Torej je tudi tu kritika na mestu. — Kessler Joško.

PREČNA.

V nedeljo, dne 25. avgusta se je ustanovila podružnica »Kmetске zveze«, ki ima namen organizirati kmetijski stan v stanovsko in kulturno organizacijo, pospeševati gospodar. blagostanje in prodajo kmetijskih potrebščin. Za začetek društvenega delovanja je g. strokov. učitelj Flego iz Grma prav zanimivo, poljudno in živahno številnim ude-

Sport

Graska »Tagespost« omenja v kritiki nedeljske tekme Ljubljana: Gradec, predvsem neumesno oporekanje sodnikom odločbam. In to posebno v drugem polčasu, ko je bil rezultat v korist Gradca. Mnenja smo, da mora sportnik, ki je vzgojen po principih sporta, znati dostojno prenesti poraz kakor tudi zmago. Oporekanje sodnikom odločbam, zlasti še, ako je tekma izgubljena, ni na mestu in škoduje ugledu našega sporta.

Postave reprezentantnih moštev Belgrada in Gradca, ki sodelujejo na proslavi JNP so naslednje: Belgrad: Jakšič-Tkzivić, Petrović-Arsenijević, Lončarević, Popović-Tizanić, Marjanović-Satirović, Vujadinović, Hrnjiček. Belgrad pošlje torej svojo najboljšo garnituro. — Gradec nastopi v isti postavi kot je igrala prošlo nedeljo proti Ljubljani.

JNS je prejel od češke nogometne zveze obvestilo, da se običajna reprezentančna tekma 28. oktobra radi pomanjkanja terminov ne more vršiti. Kot je znano, so na dneve 28. junija in 28. oktobra, ki sta državna praznika Jugoslavije in Češke dogovorjene meddržavne reprezentančne tekme. Ravno tako obveščajo JNS, da za prihodnji Vidovdan nameravajo poslati samo amatersko reprezentanco, ki smo jo pod najneudobnejšimi pogoji prošlo leto porazili v Pragi s 3:1. Tako barantanje s termini od strani Čehov ni novo. Ze pred tremi leti se je ta slučaj pojavil, prišlo je celo do konflikta, ki se je rešil na konferenci Mitrocuca v Beneških v korist zahtev JNS. Radovedni smo, kakšno stališče bo zavzel JNS na ta dopis Češke nogometne zveze.

Sportni dogodki

Morda se bodo za Schneiderjev pokal borili samo Angleži in Italijani; Amerikanci s svojimi poskusi niso imeli sreče, drugi se pa itak niso prijavili. Anglež Atcheley je pri poskusih dosegel fantastično hitrost 563,15 km na uro. Borba se bo vršila 6. in 7. septembra v Cowesu (Anglija).

Na Korenskem sedlu je startalo 49 avtomobilov in motornih koles; časi lanskega leta so bili zboljšani. Zastopani pri prireditvi je bil tudi naš jugoslovanski avtomobilni klub.

Svetovno kolesarsko prvenstvo na 100 km si je priboril Paillard, vozil je 1 uro 18 min. in 55 sek. Pozneje je v Amsterdamu vozil isto razdaljo v 1:24:20.8. — Nemški rekord na dvokolesu v enourni vožnji na dirkališču sta zboljšala Engelmann in Eggert na 45,15 km. — Komaj par tednov je obstajal Elmejev rekord 500 m v 31,8 sek.; prekosil ga je Michard z 31,6. — Zgledi vlečejo, in tako kolesarita tudi Bertolazzi in Mazairac v tabor profesionalov.

Ljubeznjiv-povsod dobrodošel.

Pameten, olíkan, dober tovariš. Dobrodošel pri trgovskih prijateljih, v družini, na športnem prostoru in v družbi. Tajnost njegovih uspehov ni samo njegov tipus, temveč njegova cela pojava — kot negovan človek. Predpogoj so dobro negovani lasje brez prhljaja. Deset minut dela — kratko umivanje z Elida — Shampoo zadostuje za željeni uspeh. Praktično za vsacega moškega, ker se lahko vedno vzame s seboj. Očisti temeljito lase in lasišče ter odstranjuje prhljaj.

ELIDA SHAMPOO

ležencem predoval o vinarstvu in kletarstvu. — Grozdje že zori in vino — kar najbolje — bi radi prodali.

OPLOTNICA

Vsakoletno telovadno prireditev bo imel Orel v nedeljo 1. septembra. Sodeluje predvsem domača orlovka družina, okoli 100 po številu. Obljubile pa so svoj obisk tudi Konjice, Ziče, Slov. Bistrica in Maribor. — Ta dan bo lep orlovski praznik. Mnogo občinstva se bo zbralo na vznožju zelenega Pohorja. Telovadbi bo sledil tudi srečolov. Sodeluje domača godba.

Slovenska Krajina

Mačka s tremi nogami. Občudovanje vzbuja po Gornjih Petrovcih mačka, ki je te dni prilezlo iz gnezda. Ima samo tri noge, toda v kljub temu skače in teka ravno tako hitro, ko vsaka druga stiričnoga mačka.

Odbod v tužno. V ponedeljek opoldne se je zopet odpeljal v Francijo okrog 40 delavcev in delavk, ki gredo na jesensko delo. Večina so bili fantje in dekleta 16 do 20 let. Z obrazov jim je bilo brati, da se na pot niso podali z veseljem, toda potreba jih je prisilila k temu.

Nov urednik »Novin«. Uredništvo »Novin« je te dni prevzel g. Franc Kolenc, kaplan v M. Soboti. Prejšnji urednik g. Franc Bajlec gre nadaljevati svoje studije.

Nova profesionalka Norelijeva Marta si je v plavanju po jezernu Ontario na 10 milj (16.0933 km) priborila med 45 tekmovalkami prvo mesto. — O T a r i s u beremo vsak dan kaj novega; najnovejše: 100 m 1:02.2, 500 m 6:27.4, 800 m 11:01.2. Italijan Costoli je plaval 400 m v 5:17.6. Amerikane Rudy 880 v 10. izbornoem času 10:32.4. Holandka Braunova 500 m v 7:51.4. — Plavalna tekma juniorjev Avstrije in Ogreske se je končala s pričakovano zmago Ogrov, 54:39. Nekateri uspehi so bili prav izborni: 100 m Oger Meszöly 1:05.6, 100 m h r b t n Oger Meller 1:18.6, 200 m prsno Avstrije Stein 2:56.4. Veliki plavač Barany je na 200 m dosegel čas 21:19.4. Tenune je hotel preplavati Kanal od Anglije proti Franciji; ni mogel. L. 1927. je plaval iz Francije v Anglijo 14 ur in 20 min. — Avstralka Charltona je napadel hud revmatizem in ne bo več mogel startati, vsaj precej časa ne.

Precej časa je ostal Ferencvaros v Južni Ameriki; zaenkrat so ga kaznovali s tem, da do preklica ne bo smel igrati. Bologna je igrala proti argentinskemu moštvu B 0:0, Torino v mestu Rosario 0:2. V borbi za srednjeevropski pokal je premagal klub Ujpest Rapida 2:1, a je bil nato od Rapida premagan 2:3 in se je s tem Rapid kvalificiral za končno rundo. Nekaj drugih pomembnejših rezultatov: Bratislava—dun. Hertha 4:2, Sparta—CAFK 4:0, Viktorija iz Zizkova—Bohemians 3:2, Slavija—Kladno 7:0, Admirabel. Victoria 2:0, berl. Hertha—praški DFC 3:2, Admira—praški DFC 8:1.

Zadnjič je Hunter premagal Rustina, sedaj je pa Austin Hunterja. Senzacija je zbudil poraz Allisona in Ryna po precej neznanih paru Reer—Barnes. Ameriško prvenstvo dam, h kateremu se je prijavilo 63 tekmovalk, je dobila Willsova Helena, z zmago nad Watsonovo 6:4 in 6:2; Nuthallova je bila proti pričakovanju izločena že s porazom proti Malloryjevi. V Pragi bodo priredili turnir dečkov, ki pobirajo in podajajo žoge; prišlo se jih je 192 in bodo razdelili tekmo v dva dela, za dečke pod 13 in nad 13 let.

Močni Čarneta je premagal Leteja po točkah, Walker Lomskija po točkah, Genon Haura po točkah, Campolo Heeneya po točkah. Schmeling pride v Evropo; sedaj je takole: najprej se udarita Campolo in Phil Scott, zmagovalce se bori s Schmelingom.

Veliko novega je v lahki atletiki. Petoboj Avstrije je dobila Singerjeva, desetboj Wessely; dosegel je 7328,935 točk: 100 m 11.3, 400 m 53.6, 1500 m 4:35, 110 m Cese 15.7, skok v višino 1.65, na daljavo 6.38, ob palci 5.30, kopje 52.83, diskos 36.16, krogla 12.56. Avstriji so prišli v razdelitvi sportnih znakov do št. 500. — Nemci so premagali Angleže 8:4;

omenimo 4×880 v Anglija 7:32, skok na daljavo Nemčija 14.55 (dva najboljša 7.41 + 7.14), v višino Nemčija 3.66 (2×1.83), krogla Nemčija 28.29 (14.61 + 13.68). — Nurmi bo spet startal. — Prvič v letošnji seziji je nastopil Francoz Duhour, pa je zalučil kroglo 15,10 m daleč. Njegov rojak Noel je fr. rekord v metanju diska zboljšal v letošnji seziji petkrat, od 44.09 na 47.44 m. Svetovni rekord Finca Martellina v teku na 25 km je zboljšal Anglež Harper od 1:24:25 na 1:23:45.8. Dalje: 1500 m Ladoumegie 3:57.8, Američanka King 220 v 23.6! (doslej Japonka Hitomi 24.8); Holandka Gisolf skok v višino 1.608 m, Finca Lovkole 5000 m 14:48.7, Matilajzen 14:51.7, 10.000 m L. 51:32.4, krogla Wahlstedt 15.40, kopje Jarvinen 66.18, Sved Halberg skok na daljavo 7.32, ob palci Nilsson 3.90. Na Norveškem je skočilo pri letošnjih državnih tekmah 14 atletov nad 1.75 m visoko, 8 nad 1.80 m.

Radio

Kdo je prišel?

Se je že pričelo. Namreč, kdo je prvi oddajal potni radia v svet. Neki gentleman po imenu Mynheer H. S. Steringa Idzerka iz Haaga si lasti pravo, da je bil on tisti, ki je prvi pošiljal v svet človeške glasove po etru. Svojo trditve podpira z dokazi, da je l. 1919 pričel z javnim oddajanjem v Utrechtu in sicer ob priliki tretjega holandskega velesoja. Prvi komad, ki se je oddajal, je bil flavta-solo. A bil je oddajen le z energijo petih vatov. Kljub slabotni oddaji postaji (ako se sme tako imenovati) je bil sprejem še dosti dober in slišen celo v oddaljenosti sto milj.

Radio-oddajna postaja KDKA v Pittsburgu v Ameriki pa sedaj zatrjuje, da je ona prva javno oddajala radio programe. Kdo izmed obeh ima prav, bo pokazala razsodba.

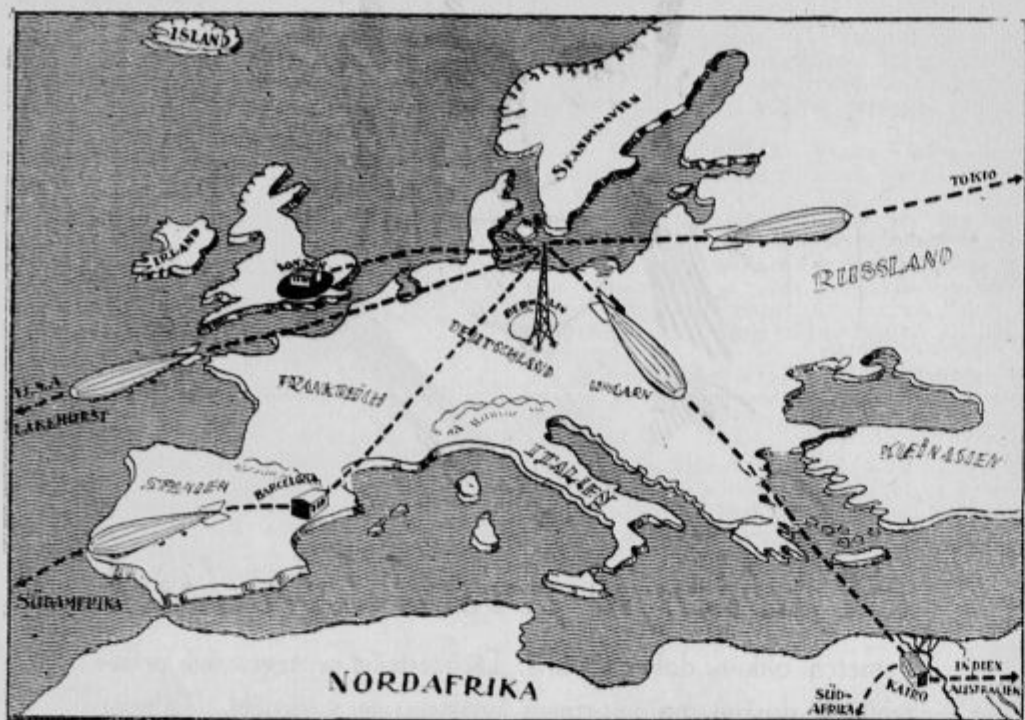
Vatikan.

Radio oddajna postaja v Vatikanu, ki jo baš grade, bo najmočnejša oddajna postaja na svetu. Oddajali bodo potni radia razne cerkvene zadeve v mnogih jezikih. Silno zanimivi za ves svet bodo koncerti slavnege sikstinskega zbora, kakor tudi cerkvene ceremonije iz cerkve svetega Petra.

Sreda, 28. avgusta.

Belgrad, 12.45 Radijski kvartet — 13.30 Dnevne vesti — 17.00 Jel. Bilbija bere pripovedke za malčke — 17.25 Radijski kvartet — 18.25 G. Antonijević, čl. beogr. nar. gled. bere iz povesti Dragiša Vasića — 20.00 G. dr. Aleks. Cvetković govori o higieni pri jedi in pijaci v polnih mesecih — 21.30 Koncert jugoslov. glasbe — Sodelujejo: ga. Frida Binički (petje), gg. Vladimir Slatin (violina) in Lovro Matačić (klavir) — 21.30 Čas. Dnevne vesti — 21.50 Čašica čaja. Kom. v 1. dej., nap. V. Drost — 22.20 Radijski orkester. — Zagreb, 13.15 Plošče — 20.30 Prenos 22.30 Dnev. in vremenske vesti. — Varšava, 12.05 Plošče — 16.30 Plošče — 18. Popoldanski koncert 20.30 Solistični koncert — 22.45 Plesna godba. — Dunaj, 15.30 Popoldanska glasba — 20. Čas — Vreme — 20.05 Arie — 20.30 Koncertni večer — 21.30 Lahka večerna glasba. — Brno, 12.20 iz Bratislave: Popoldanski koncert — 17.45 Nemško oddajanje (koncert) — 19.05 iz Prage: Koncert češke filharmonije. — Langenberg, 13.05 Popoldanski koncert — 17.35 Popoldanski koncert — 20. Večerna glasba — 21. Vesela sredo. — Berlin, 14.15 Orgle v kinu in cerkvi (plošče) — 17. Orkestralni koncert — 19.35 Zabavne pesmi — 20.30 Gogoli, »Revizor«. — Nato do 0.30 godba k plesu. — Katovice, 16.20 Plošče. — 18. Popoldanski koncert iz Varšave — 20.30 Večerni koncert iz Varšave. — Toulouse, 12.45 Orkester — 13.15 Tango s petjem — 13.30 Solist. koncert — 20.30 Dunajski koncert — 20.45 Pesmi — 21. Simfonični orkester — 21.30 Fragmenti iz operet — 21.45 Godba za ples. — Stuttgart, 12. Promenadni koncert — 16.15 Popoldanski koncert — 20.30 Pozdravni večer ob 68. zboru nem. katolikov — 22. Ogrska narodna glasba. — Praga, 13.55 Borza — 16. Trg — 19.05 Koncert češke filharmonije. — M. Ostrava, 12.20 Plošče — 19.05 iz Prage: Koncert češke filharmonije. — Leipzig, 11.30 Plošče — 16.30 Koncert — 20. Slavje v Götthejev spomin — 22.30 Orkestralni koncert. — Breslau, 17. Götthejevske pesmi sodobnih komponistov — 19.25 J. W. Göttheju — 20.15 Dan genija.

Sveta življenje in vrvenje

Bodoči svetovni zračni promet se bo razvijal približno vsmerah, ki so zaznamovane na naši sliki. Redni svetovni promet bo najbrže otvorila Anglija s svojimi orjaškimi novimi zrakoplovoma R 100 in 101, ki bosta v kratkem gotova in s katerima se bo vršila redna zveza na črti London—Berlin—Kairo—Indija—Avstralija. Berlin postane izhodišče in oporišče svetovnega zračnega prometa ter berlinski magistrat že dela priprave na letališču v Staakenu.

Zločinci - veliki otroci?

Navadno govorimo o »velikih otrocih«
tedaj, kadar imamo v mislih izredno blagega
in dobročutnega odraslega človeka. Zato
nas dirne neprijetno, ko neki ameriški profesor
označuje za velike otroke tudi vse morilce
in druge velike zločince. Je to čičaški profesor
Steeward, ki že desetletja vodi kriminalni
institut mesta Chicaga, kjer se dogaja

Na isti način se nam pojasnjuje tudi tajnost,
da ostaja zločinec ravnodušen tudi nasproti
svoji lastni usmrtitvi na električnem stolu ali
pod vislicami. Da ta ravnodušnost ni umetna,
igrana, je dognal prof. Steeward z merjenjem
krvnega pritiska na zločincih, tik pred njihovo
usmrtitvijo. Krvni pritisk je bil v večini
slučajev domalega normalen.

Talismani težkih zločincev.

Zločinec ima otroške pojme tudi o svoji
časti. Njegov npravi zakonik je zakonik otroka,
ki mu je maščevanje najvišji zakon. Pri
tem je večina zločincev prav tako praznovna,
kakor so otroci. Med 40.000 zločinci, ki
jih je profesor preiskal, jih je imelo 22.000
amulet, talismane in podobne reči, ki so jim
prispevali magično moč in menili, da jih varuje
nevarnosti in jim prinašajo srečo. Med
njimi ni manjkalo takih, ki so redno molili iz
molitvenika ali čitali sv. pismo.

Zločinec duševni ustroj je dedljiv. Zločinci
so vselej rojeni od zločincev in njihovi
otroci zopet podedujejo ista zločinska nagnenja.
Zato more družba uspešno pobijati zločinstvo
le tako, da se zločincem na ta ali drugi način
onemogoči, da bi rodili potomstvo. To je praktični
zaključek ameriškega profesorja.

Poganska verska sekta - d. z. o. z.

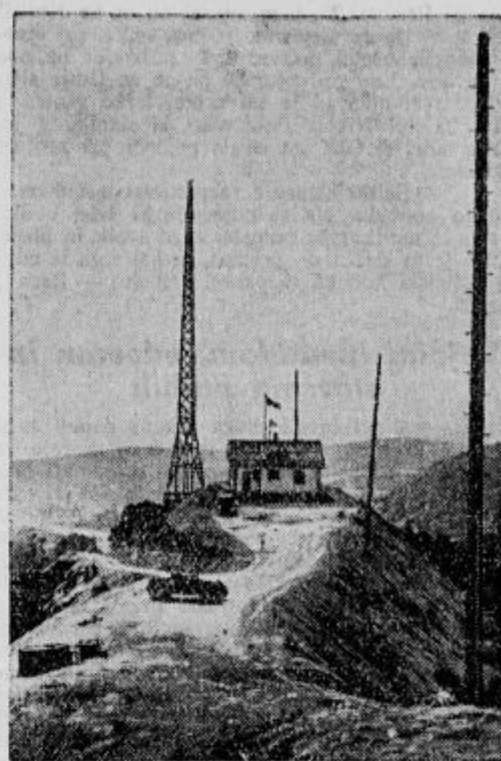
Nič ni čudnega, če se v dobi moderne
poganstva snujejo poganske verske sekte kot
družbe z omejeno zavezo. Ena izmed njih je
»divinizem«, katerega začetnik in vrhovni
poglavar je zakotni pariški knjigarnar Heliodore
Fortin. Pariz je poln njegovih letakov in
plakatov, kjer vabi ljudi v novo »vero«, o
kateri zagotavlja, da je »zajamčeno reševalna
in zveličavna«
in da uči »doslej še neobjavljen svetovni
nazor«. Vsaka konkurenca je v naprej
potolčena, pravijo nadalje oglaš, in je novi
nauk urezan natančno po meri tako za
reževe kakor za bogatino, za modrega kakor
za nevednega. S pristopom je vredno kar
najbolj pohiteti, kajti rojstvo divinizma je »naj-
večji dogodek v svetovni zgodovini«
in njegove prve vernike bo svet za vedno posebno
visoko spoštoval... Vso to reč je postavil
njen začetnik na »trden«
temelj kot »Franco-

ske družbo za kulturo in božanstvenost —
d. z. o. z.«

Začelo se je pred letom dni, tako je pri-
povedoval Fortin nedavno nekemu časnikarju.
Izprva je imel deset vernikov; danes se zbira
okolu njega pisana družba pripadnikov vseh
ver in stanov, a največ delavcev. Molilnica se
nahaja v ozadju zakotne Fortinove knjigarne.
Ko so se odprla vrata in sem vstopil, pripo-
veduje časnikar, me je prvi hip kar vrglo
nazaj in mi je zastala sapa — tako kričeče so
barve in tako strahotne, ostudno fantastične
slikarije. Molilnica ima obliko zvezde in dva-
najst sten, ki so vse kričeče poslikane, a vrhu
njih je dvanajst strašnih glav; na sredi je tri-
najsta glava kot podoba »velikega boga«. Dva-
najstero glav predstavlja božanstva dva-
najstero glavnih zgodovinskih verstev, med
katerimi spada krščanstvo po Fortinovi milo-
sti ipak nekako na desno stran... dasi mu ni
nič več in nič manj kakor »eden izmed dva-
najstero verskih idealov«. Človeška duša, uči
Fortin, potuje iz bitja v bitje, bodisi človeško
bodisi živalsko, in to ne samo na zemlji, mar-
več tudi na vseh drugih nebesnih telesih. Kdor
je v enem življenju berač, bo v drugem boga-
tin in obratno, cestni pometač bo minister,
učenjaki itd. Se »velikemu bogu«
ne priznava modernih prerok in pravi, da se tudi njegova
duša seli... Sploh je celo vesoljstvo ena sama
nerazdeljiva celota in ta celota je bog in po-
temtakem so tudi vsi ljudje bogovi... Um-
ljivo, da je Fortinova vera posebno za ubožce
privlačna.

V molilnici, ki jo je poslikal ruski emi-
grant Kalmakov, se zbira diviniisti vsak ve-
čer. Strašne slike, polne ostudnih nestvorov,
kač, vragov itd., ožarjene po električni luči,
učinkujejo razburljivo, čemur sledita utruje-
nost in topost. V ospredju je nekaka prižnica
ali pult, od koder oznanjuje svoj nauk Fortin.
Oblečen je v nekako duhovniško oblačilo:
svetlomodra suknja z visokim častniškim
ovratnikom.

Po zunanosti je Fortin grozljivo suh, upa-
del in bled mlad mož, plavih las in modrih
oči, tih in nežen, skoraj ženski. Namesto
desne roke ima protezo in tudi na levi roki
ima en sam cel prst, ostala roka je vsa po-

Radiopostaja Glendale, ki pošilja »Grofu Zeppeli-
nu«
vsako uro vremenska poročila.

Za prvo usmrtitev je prejel 50 dolarjev plače,
potem so mu pa prejemke od slučaja do slu-
čaja poviševale ter je pred dvema leti prejel
za usmrtitev 150 dolarjev. Nedavno je vložil
prošnjo, da bi mu krvniško nagrado zvišali
na 250 dolarjev, kar so mu pa odbili. Hul-
berta pozna vsa javnost in vsi se ga izogibi-
bajo. Roke bi mu ne podal niti zadnji paznik
v kaznilnici, a s poti mu gre tudi kaznilniški
ravnatelj v Sing-Sing — Laws. Ko je Hulbert
nekoč stopil v voz cestne železnice, je namah
ostal sam v njem — vsi ostali so odšli v drug
voz. Hulbert se rad hvali s svojo hladnokrv-
nostjo; mnogokrat se iz kaznilnice odpelje z
istim avtomobilom, v katerem peljejo truple
njegove žrtve. Za 140 človeških življenj je
zaslužil doslej 15.700 dolarjev.

Angleški general Thwaites in francoski general
Guillaumat, poveljnika okupacijskih čet v Porenju,
ki imajo v doglednem času oditi.

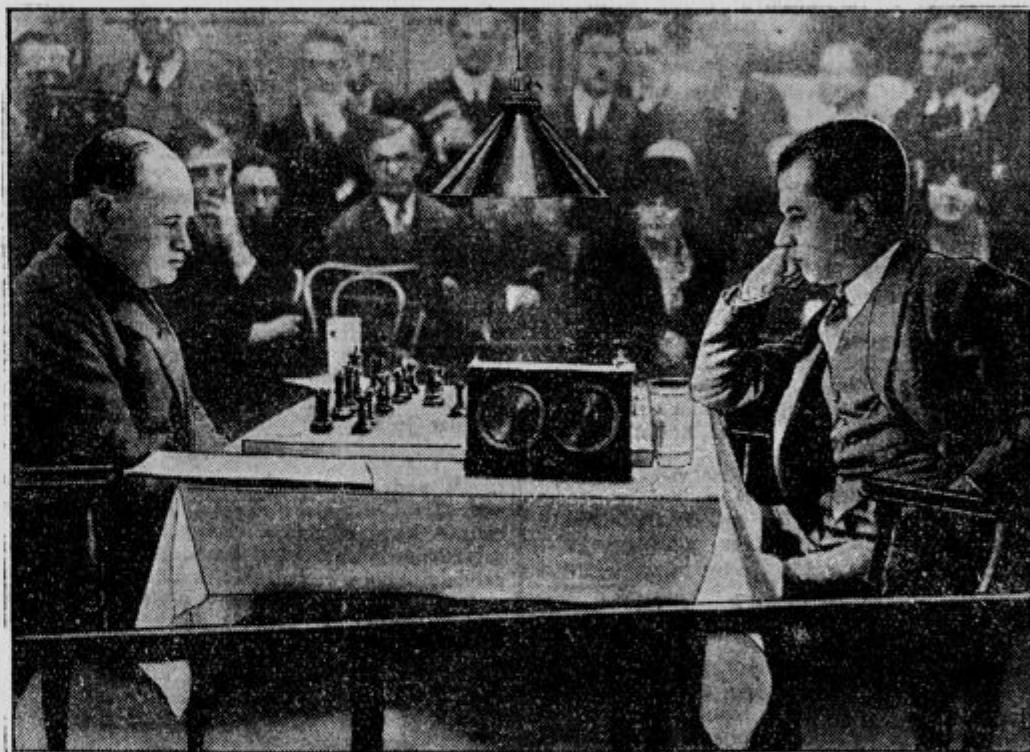
največ zločinov na svetu. V teku 20 let je
prof. Steeward najtemeljiteje preiskal in iz-
prašal nič manj nego 40.000 zločincev, ki so
izvršili najmanj po en umor. Pri tem je prišel
do zaključkov, ki odpirajo nove vpoglede v
duševnost patoloških (rojenih) zločincev.

Vsak zločinec je otrok.

Tako slove prvo, temeljno odkritje ame-
riškega profesorja. Stara zmotna znanost je,
da uporablja pri presoji zločinčevih dejanj in
nehanj taisto merilo kakor pri presoji odraslih
ljudi vobče. Morilec, ki mori, ker ga neodol-
ljivo sili v to prirojen nagon, je duševno 13 ali
14 let star. Njegova miselnost, njegovo obzor-
je, njegove predstave o svetu, o življenju in
smrti so enake mislim, čuvstvom in predsta-
vam 14letnega dečka, ki se nahaja v stanju
spolnega dozorevanja. Znanstvena označba
za te tipe bi bila dementia praecox. Na njih
se opažajo isti bolezenski znaki kakor pri
bolniku, ki je mladostno blazen.

Poizkusi z zločinci.

Profesor Steeward je potoval širom Zdu-
ženih držav, povsodi obiskoval kaznilnice in
si dal posamezno predvajati zločince. Z vsa-
kim je govoril po cele ure ter delal z njim
različne poizkuse. Tako je mogel dognati, na
kakšen način odgovarjajo zločinci na različne
duševne dražljaje. Morilec so n. pr. prina-
šali izmišljene žalostne in vesele vesti ter so
pri tem nadzorovali pri njih bitje žile. Poiz-
kusi so pokazali, da je reakcija na močne du-
ševne dražljaje pri zločincih zelo majhna.
Prav tako, kakor pri otrocih. Zločinec je po
svojih čustvenih svojstvih infantilni — otro-
ški. Tako postane razumljiva zločinčeva ravnodušnost,
s katero izvršuje zločine, kar je za normalnega
človeka drugače nepojmljivo.

Spielmann (levo) in Capablanca v šahovskem boju.

habljena. Po narodnosti je Francoz, a doma
iz Kanade, o kateri pravi, da je najčudovitej-
ša dežela sveta. Tam je razmišljal o najvišjih
stvarih in tam mu je prišlo navdahnjenje za
novo vero.

Ubogi Fortin in še bolj ubogi njegovi
»verniki«.

Newyorški krunik

V državi New York izvršuje zadnjih dva-
najst let krvniški posel John Hulbert, ki je
bil preje nižji uradnik v kaznilnici Sing-Sing.
Doslej je spravil na oni svet 140 obsojencev.

Citlin sin na lovu smrtno obstrelil človeka

Četrty sin bivše cesarice Cite — nadvoj-
voda Feliks — je na lovu v Bilbao po nesreči
obstrelil grofa Arna de Lucucci in ga težko
ranil.

Gniloba med sovjetskim uradničtvom

V Nižjem Novgorodu se je začela veli-
kanska pravda proti 103 uradnikom tamkajš-
njega finančnega oddelka zaradi korupcije.
Preiskava je tekla dve leti; 21 krivcev je po-
begnilo, proti 16 se bo postopanje vršilo po-
sebej, 103 obtoženci stoje te dni pred sodi-
ščem. Akti tehtajo pol tone. Zlorabe so se
vršile pet let. Na čelu sta stala nadzornik
davčnega oddelka Fedorov in finančni in-
spektor Agrikov. Davčni uradniki so proti
podkupnini brisali davčnim obvezancem dav-
ke. Zasebnim trgovcem so dovoljevali dolge
odloge. Celokupna škoda državne blagajne
znaša mnogo milijonov rubljev.

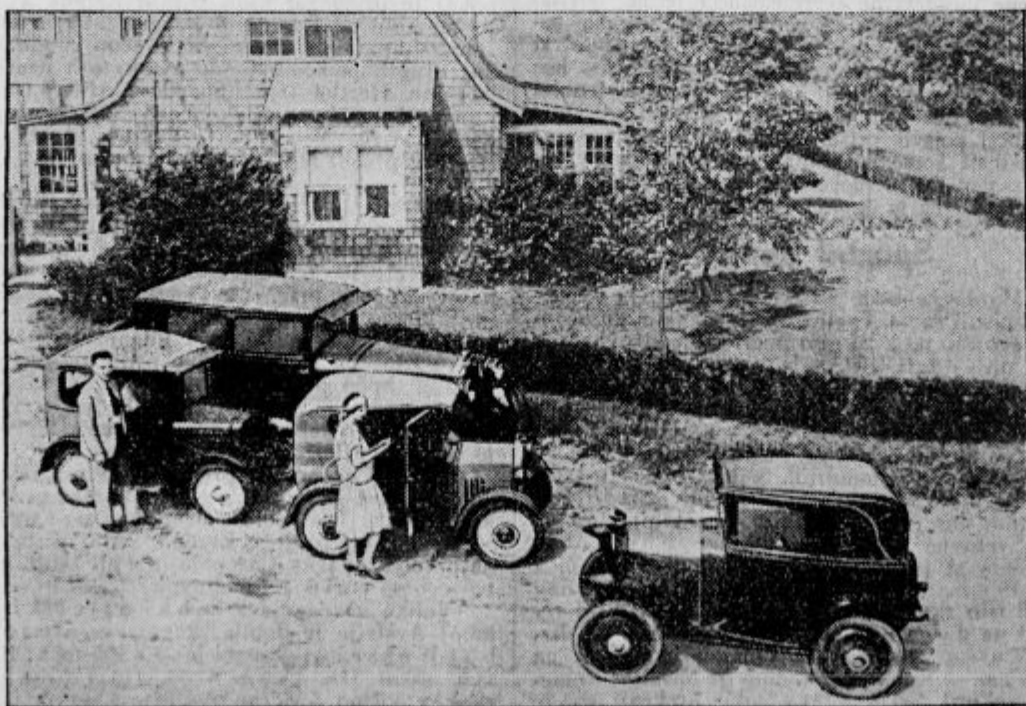
Smešnice

Pri ženitnem posredovalcu: »Ta obraz mi
ugaja. Ali je dama plavalasa?«
»Cisto kakor želite, gospodi!«

»Hvala ti lepa, mladi prijatelj! Ponosen
sem na to, da me je potegnil iz vode in mi
tako rešil življenje eden mojih učencev. Jutri
bom tvoje lepo dejanje povedal pred celim
razredom.«

»Raje ne, gospod profesor, ker me bodo
drugače tovariši pretepli.«

Vremenski prerok: »V oblakih se je za-
bliskalo, malo zaropotalo, vtila se je ploha —
pa sem takoj vedel, da bo dež.«

Najnovejši ameriški tip malega avtomobila. Voz tehta samo 550 funtov, ima prostora za 2—3 osebe
in stane Din 10.800

Za duha in srce

Liam O'Flaherty

Irski pisatelj Liam O'Flaherty je nastopil v poslednjem času pot svetovne slave. V francoskih in nemških prevodih ga cenijo vedno širše in širše plasti čitateljev. O'Flaherty vam je strasten pripovednik, ki prednaša svoje zgodbe v živem, napetem in vseskozi svojstvenem jeziku. Odlikuje se po neposrednosti in izvirnosti gledanja in oblikovanja. Z neko mrzlično in povsem zatopljeno udanostjo svojemu predmetu niza doživljaje k doživljanju, a najsilnejše in najgloblje doživljanje mu je morje, ki ravna vse življenje irskih otočanov in ki pronicava v najskrivnejše kotičke njih bitja. Njegova nežnost je kakor morje po viharju, a nevihta, razgibanost in nepreračunljivost morskih valov je prava vsebina življenja, o katerem O'Flaherty pripoveduje. Elementarnost njegovih ljudi, ki orjejo bomo zemljo z občutkom pomorščaka, ki si utira pot v puščavah oceanov, njih nepriljubljenost, brutalnost in v neki tako težki tradicionalnosti tleče življenje, da mu okoli ne čuti več, je prikazano s tako gorečeno brezobzirnostjo, da mahoma valjubo tega velikega in tujega pripovednika, ki nas spominja mestoma na nedopovedljivo prostranost in zapuščenost atmosfere Leonida Andrejeva igre »Ocean« in ki tone enako kapitanu-korzarju v pijanosti žganja in morja. — V nemškem prevodu sta izšla njegova romana »Die Nacht nach dem Verrat« in »Die dunkle See« (v zbirki Romane der Welt, Th. Knauer Nachfolger, Berlin).

Zanimivosti z angleškega knjižnega trga

Hilaire Belloc, poleg Chestertona glasnik v borbi za angleški katolicizem, je bil v letu 1928. izredno plodovit kot pisatelj. Izdal je obširno zgodovinsko delo, zbirko pesmi, en roman, dve knjigi esejev ter tri krajše zgodovinske knjige. Toda kaj je to v primeri s plodovitostjo Edgara Wallacea! V istem letu je obelodanil ni manj kot ena in osemdeset knjig. V letu 1927 je napisal pa »samo« 26 romanov in 6 gledaliških iger. V Veliki Britaniji ima največji krog čitateljev med vsemi živimi (in mrtvimi) pisatelji, kajti njegovi primitivni detektivski romani zadovoljujejo povsem literarne ambicije širokih mas, in — odkrito bodi rečeno — »inteligentnih« krogov enako.

Zgodovina poljske književnosti

V Poznanju je natisnil prof. Stanisław Dobrzycki na lastne stroške dragoceno zgodovino domače književnosti (Historia literatury polskiej), ki je bila prvotno namenjena na neizdano Poljsko enciklopedijo, katero je med vojno zamislila poljska emigracija v Švici. Na široko podana uvodna kulturna, politična in gospodarska slika omogoča umevanje značilnih književnih posebnosti vsakega posameznega obdobja. Avtorjeva objektivnost nudi marsikateri popravek ponekod izrazito osebnih mnenj prof. A. Brücknerja, avtorja največje dosedanje poljske literarne zgodovine. Pred vojno je deloval prof. S. Dobrzycki na katoliški univerzi v Freiburgu.

S. Djagilev umrl

Nepričakovano je preminul na Lidu v Italiji sijajni ulemeljitelj novega ruskega baleta Sergej Djagilev. Tekom 22 letnega delovanja je predstavil Ameriki in Evropi dolg niz ruskih umetnikov, oper in baletov. Omogočil je udejstvovanje mladim skladateljem kot Stravinskemu in Prokofjevu ter uresničil čarobno dekoracijo in noše Korovina, Baksta ter drugih slikarjev. Sam je risal, igral na glasovirju in iniciativno deloval na skladatelje in pesalce. Bil je mecen in prava duša svojega velikega podjetja. Cenil je klasične plesne in pridobil je za svoje predstave izvrstne moči, kakor Pavlovo in Karsavino, Nižinskega in Trefilova. A prekipel je tudi hrepenenja po novem ter ponavljal: »Mar ne bi bila že davno izumrla umetnost, če bi vsi slikarji samo posnemali prekrasna dela Rembrandta in Rafaela?« Zato je vprizoril poleg klasičnih »Labudov«, »1001 noči« in drugih tudi moderne balette: »Slavac«, »Jekleno bolho«, »Izgubljenega sinca« in druge. Bil je velik dobrotnik svojih številnih nastavlencev. Njegova smrt pomeni hud udarec za rusko umetnost. Kdo bo zdaj nadaljeval njegov »Ruski balet«? Smrt je Djagileva nepričakovano ugrabila sredi letovanja, ko je bil poln načrtov za novo sezono to- in onstran oceana.

Nemške novosti

Pod naslovom »Dichtung« je izdal Georg Trakl v monakovski založbi Kurt Wolf vsa svoja pesniška dela. Med sodobnimi nemškimi pesniki ga ni, ki bi prekašal Trakla po resničnem pesniškem občutku ter po izvirnosti in ubranosti izraz-

ne oblike. — S. Fischerjeva založba v Berlinu naznanja za letošnje jesen izid Gerhart Hauptmannovega romana v dveh debelih zvezkih »Buch der Leidenschaft«, ki ima avtobiografski značaj. — Ista založba objavi na jesen vrsto romanov mlajših avtorjev, ki so si priborili v poslednjem času v nemškem slovstvu odlična mesta: Klaus Mann: »Alexander der Große, Heinrich Hauser: »Donner über Meer«, Manfred Hausmann: »Salut gen Himmel«.

Fasizem cenzurira. Italijanski državni podtajnik notranjih zadev Michele Bianchi je poslal vsem prefektom okrožnikov, s katero odreja zaplenitev cele vrste leposlovnih del, med njimi Gorkijevih,

Gogoljevih, Dostojevskijevih, Tolstojevih, Turgenjevovih in Jack Londonovih. Zaplenitev utemeljuje s tem, da se te knjige prodajajo v Italiji po tako nizkih cenah, da mora prodajalec nujno prinašati izgubo. Dozorelo je tedaj prepričanje, da tu ne gre za navaden knjigotrški obrt, temveč za razširjanje knjig v propagandne namene in sicer v takem duhu, da je nasproten atmosferi, v kateri hoče fašizem vzgojiti mladi rod. Dasi se nazirajo prizadevti avtorjev ne krijejo z ortodoksnim boljševizmom, ter so v nekaterih primerih celo daleč od podobnih naziranj, imajo vendar oblasti vtis, da skuša Moskva okužiti latinsko raso z nihilizmom in z revolto teh spisov, da bi imela potem lažje opravilo pri razširjanju komunističnih idej.

Curib. Belgrad 9.1275, Berlin 123.70, Budimpešta 90.625, Bukarest 3.0825, Dunaj 73.20, London 25.18125, Madrid 76.40, Newyork 519.50, Sofija 3.755, Pariz 20.33125, Praga 15.38125, Varšava 58.225, Trst 27.1675.

Dinar notira: na Dunaju deviza 12.47625, valuta 12.49, v Londonu, Newyorku in v Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Vojna škoda 408 zaklj., Celjska pojoilnica 170 den., Ljublj. kred. 123 den., Prastredion 850 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 130 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Ruše 275 do 285.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 407—407.50, kasa 407—407.50 (407), termini: 11. 417.50 419 (417.50), 12. 420.50—422.7% inv. pos. 89.50—90, agrari 54—55. Bančni pap.: Hipo 202—204 (202), Poljo 15.75—16, Hrv. 50 d., Kred. 93 d., Jugo 81—83, Lj. kred. 123 d., Medjun. 56 d., Nar. 8250 d., Prastred. 855—859 (855), Srpska 155—158 (155), Zem. 127—134, Obrtna 30 d., Etno 164 d., Ravna gora 75 d., Kat. 31 d., Ind. pap.: Guttman 180—190, Slavonija 105—115, Slavex 96—100, Danica 120—132, Drava 430—460, Sečurana 410—425, Osj. ljev. 210—220, Brod. vag. 130—145, Union 165—170, Isis 15—20, Ragusea 405—430, Trbovlje 462.50—464, Vevče 125—130, Nar. sum. 40—50, Piv. Sar. 205 bl., Narod. mlin. 20 d., Oceania 190—200, Jad. plov. 570 bl.

Belgrad. Narodna banka 8350—8360, Izvozna banka 850, 7% inv. pos. 89.75, agrari 55 vojna škoda 406.50, 12. 422, Brod. dr. 620, Zem. banka 22.

Dunaj. Podon.-savsko-jadrans. 83.45, Wiener Bankverein 21.90, Bodeneredit 99.80, Creditanstalt 52.50, Escompteges. 21.25, Aussiger Chemische 278.50, Alpine 41.30, Trbovljejska 56.95, Kranj. ind. 34.10, Leykam 6.42, Rima Murany 114.90.

Žito

Pod vplivom nadaljnjega malenkostnega naraščanja tečajev za pšenico na čikaški borzi je položaj v tem predmetu tudi pri nas nekoliko ožabil. Pšenica bačka se nudi po 200—202.50 nakladna postaja, koruza pa po 200 bačka in sremeska postaja. Lahno nazadovanje beležimo tudi v notacijah za pšenično moko, vendar vztrajajo vsi boljši mlinci na dosedanjih cenah, ter niso znižali cen za svoje produkte. Pšenični otrobi drobni veljajo v Bački 125, debeli pa 255—260 naklad. postaja. Promet je bil manjši, to pa radi se negotove situacije. V ostalih predmetih ni bilo nikakih izprememb.

V Ljubljani notirajo: Dež. pridelki (vse samo ponudbe, slov. postaja, plačljivo 30 dni, dobava promptna): pšenica bač. 80 kg 2% 265—267.50, nova bač. uzena bl. 262.50—265, koruza laplatska za avg., spet. 292.50—295, bač. nav. vozn. 265—267.50, ml. tar. 258.50—260, oves bač. 240—245, ječmen bač. ozim. 67—68 kg 217.50—220, moka 0 g vag. bl. fko Ljubljana 392.80—395.

Novi Sad. Pšenica bač. nova 197.50—202.50, sr. 192.50—197.50, ladja Tisa 207.52—212.50, oves bač., ban. 160—162.50, koruza bač., ban. 197.50—195, ječmen 150—155, moka 0 g 300—305, št. 2 280—285, št. 5 260—265, št. 6 235—240, št. 7 205—210, št. 8 180—185, otrobi bač., ban. v jata vrečah 112.50—117.50, fižol bač. beli 365—370. Tendence stalna. Promet: 12 vag. pšenice, 3 ovs, 23 koruze, 1 ječmena, 3 moka, 6 fižola, skupaj 48 vag.

Sombor. Pšenica bač., železnica prompt 190—195; pšenica ban., slav. in sr. 187.50—192.50, pšenica ban. Bega kanal in Dunav šlep 200—205, pšenica ban. Bega kanal 195—200. Ječmen bač. 62/63 kg 145—150, ječmen bački pomladni 65/66 kg 175—185, ječmen baranji. 66/67 kg 190—200. Oves bač., sr. in slav. 157.50—162.50. Rž bač. nova 170—175. Kuruza bač. 190—195; koruza bač. za avgust 192.50—197.50, koruza nova umetno sušena za oktober-november 175—180. Pšenična moka bač. št. 0 295—305, št. 2 275—280, št. 5 250—260; št. 6 230—240, št. 7 220—230, št. 8 140—150. Fižol bački novi 350—360, izbrani 360—370, fižol bački novi mešani 280—290. Pšenični otrobi bački 115—125. Tendence mala, promet 346% vagonov.

Budimpešta. Tendence medla. Pšenica oktober 23.16—23.30, zaklj. 23.25—23.26, marec 25.71—25.70, zaklj. 25.69—25.70, rž okt. 17.72—17.66, zaklj. 17.65—17.66, marec 19.90—19.87, zaklj. 19.86—19.87, koruza maj 18.85—18.91, zaklj. 18.80—18.92.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno 15 vagonov bukovih drv. Tendence neizpremenjena.

Živina

Dunajski prasičji sejem. (Poročilo tvrdke Ed. Saborsky & Co., Dunaj.) Pripeljanih je bilo 5359 pršutarjev in 3895 špeharjev, iz Jugoslavije 3238 špeharjev. Cene: špeharji najboljši 2.40—2.43, I. 2.32—2.38, II. 2.25—2.30, kmetski 2.25—2.40, najboljši 2.45. Pršutarji 2.30—2.80, najboljši 2.85. Tendence živahna. Cene so se za obe vrsti dobre držale.

Gospodarstvo

Telegrafski promet

Dodatno k podatkom v poštni statistiki, objavljenim v »Slovenec«, št. 137 z dne 2. t. m., navajamo v sledečem podatke o telegrafskem prometu v letih 1924 do 1927.

V naši državi je bilo telegrafov:

	1924	1925	1926	1927
1924	1925	1926	1927	1584

od tega: državnih 1148 (l. 1926. 1108), železniških pa 434 (156).

Dolžina linij je znašala v km:

	1924	1925	1926	1927
1924	1925	1926	1927	90.992

Od celokupne dolžine linij odpade v l. 1927 (v oklepajih odgovarjajoči podatki za l. 1926): na državno mrežo: zračna 18.631 (18.730) km, podzemsko 65 (94), podmorsko 204 (204); na železniško pa: zračna 3918 (5314) km, podzemsko pa 7 (7) km.

Dolžina žice pa je znašala: državna: zračna 57.055 (55.879), podzemsko 1064 (1408), podmorska 215 (215) km; železniška: zrač. 32.894 (30.679), podzemsko 282 (289) km.

Skupno je bilo 459.326 (424.588) drogov in 2.118.881 (1.880.986) izolatorjev ter 2044 (2026) aparatov (od teh 1916 Morse, 124 Hughes, 4 ostali) in 32.336 (34.428) elementov.

Skupno je bilo odpravljenih telegramov (prva številka obsega celo državo, druga samo ljubljansko ravnanje): vse v milij.:)

	1924	1925	1926	1927
1924	1925	1926	1927	6.8

Mednarodna služba pa izkazuje:

	1924	1925	1926	1927
1924	1925	1926	1927	0.58

Telefonski promet

V naši državi smo imeli v zadnjih letih telefonskih central:

	1924	1925	1926	1927
1924	1925	1926	1927	34.820

Aparatov je bilo:

	1924	1925	1926	1927
1924	1925	1926	1927	11.462

Aparati so se l. 1927. razdelili sledeče (v oklepajih podatki za 1926): centrale 1145 (1025), podcentrale 448 (438), abonentski: zidni 14.459 (14.407), mizni 15.341 (12.510), od 1924 do 1927 je število zidnih aparatov naraslo samo od 13.302 na 14.459, dočim je število miznih aparatov napredovalo od 10.052 na 15.341.

Omrežje je znašalo (v km):

	1924	1925	1926	1927
1924	1925	1926	1927	83.267

Promet je bil sledeč (v mil.):

	1924	1925	1926	1927
1924	1925	1926	1927	0.06

Podatki se tu ne dajo popolnoma primerjati: tako beleži statistika v l. 1926. 6.8 mil. pogovorov v mestnem prometu, l. 1927. pa že 57 mil.?

Telegramov je bilo po telefonu oddanih: 1927 0.12 mil. napram 0.12 v l. 1926., 0.08 v l. 1925. in 0.11 mil. v l. 1924.

V mednarodnem prometu se je vršilo ca. 0.34 mil. pogovorov napram 0.27 mil. v l. 1926., 0.23 v l. 1925. ter 0.11 mil. v l. 1924.

Dohodki

Dohodki so znašali zadnja leta (v mil. Din):

	1924	1925	1926	1927
1924	1925	1926	1927	498.8

in sicer od:

	1924	1925	1926	1927
1924	1925	1926	1927	112.8

K tem je še prileti dohodek od poštne hranilnice, ki je znašal 28.9 mil. (od radia je imela država 11 mil. Din dohodkov).

Dohodki ljubljanskega poštnega ravnanstva so bili sledeči (1927): pošte 46.7, telegraf 2.3 in telefon 9.1, skupaj 58.1 mil. Din. Po posameznih ravnanstvih so znašali dohodki v mil. Din:

	1924	1925	1926	1927
1924	1925	1926	1927	58.1

Poleg tega so znašali še mednarodni dohodki: od pošte 29.6, od telegrafa 19.7 in od telefona 6.3, skupaj 55.6 mil. Din.

Ljubljana v jeseni. Jesenska prireditel Ljubljanske velesojne se odprli 31. avgusta in traja do 9. septembra. Razstava je kulturnega in gospodarskega značaja in naj povdari ono ozko vez, ki veže naše gospodarstvo, industrijo, obrt in kmetijstvo s kulturo. — Običajna slavnostna otvoritev odpade.

1 milijard 187 milijonov Din hranilni vlog je imelo v letu 1927. 919 zadrug po Sloveniji. Regulativne hranilnice so imele 595 milijonov, banke pa okrog 700 milijonov. Ako se dvomili v solidnost teh zadrug, ki jim je bil zaupan tako velik del slovenskega narodnega premoženja, si ogled njih razstavo na ljubljanskem jesenskem velesojmu v paviljonu »K« od 31. avgusta do 9. sept. t. l.

Borza

27 avgusta 1929.

DENAR

Današnji devizni promet je bil prav znaten; zlasti pa v devizah Praga (zaključene ca. 0.9 mil. Din), Berlin (0.65), London (0.63) milij. Din. Tudi danes so izkazovali tečaj nazadujočo tendenco. — Narodna banka je intervenirala v vseh zaključnih devizah, edino v devizi London je bilo deloma zaključeno privatno blago.

Ljubljana. — (V oklepajih zaključni tečaji): Amsterdam 2281 bl., Berlin 1854.25—1857.25 (1855.75), Bruselj 791.51 bl., Budimpešta 993.64 bl., Curib 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 800.36 do 803.86 (801.86), London 275.57—276.37 (275.97), Newyork 56.825 bl., Pariz 222.80 bl., Praga 168.04 do 168.84 (168.44), Trst 297.75 bl.

Zagreb. Amsterdam 2281 bl., Berlin 1854.25 do 1857.25, Budimpešta 992.14—995.14, Newyork 56.725—56.925, Curib 1094.40—1097.40, London 275.75—276.55, Pariz 221.80—223.80, Praga 168.04—168.84, Trst 296.75—298.75, Dunaj 800.28—803.28. Belgrad. Berlin 1854.25—1857.25, Budimpešta 992.14—995.14, Dunaj 800.30—803.30, London 275.5—276.3, Newyork 56.7250—56.9250, Pariz 221.80—223.80, Praga 168.04—168.84, Trst 296.85—298.85.

Francis Jammes:

Rožni venec v solncu

Ena izmed njih so se nenadoma odprla in prikazal se je popolnoma pijan mornar, ki je preklinjal po italijansko. Dominika je odhitela po stopnicah naprej in slišala, kako se je zvrnil na tla. Potem je začela kričanje ženske, ki mu je prihitela na pomoč. Srce je Dominiki močno bilo in dejala si je, da je bilo blazno, da si je sama upala v takšno hišo. Potegnila je škapulir Karmelske Matere božje iz nedri ter ga poljubila. Sedaj se ni ničesar več bala. Ko je prišla do lestve, je stopila skozi vrata na levi. V poltemni sobi se ni nič ganilo. Drugače ni videla kot stol in v kotu belo posteljo, iz katere je začela težko dihanje. Nenadoma ji je rekel slaboten glas:

»Moj otrok! Moj otrok!«
Dominika je vstala in stopila k postelji. Nežno je poklicala:

»Mira?«
Dekle se je nenadoma dvignila in z udrtimi očmi pogledala Dominiko, potem se je pa tako blaženo nasmejala, da je bila Dominika vsa srečna. Mira ji je dejala:

»Ker si me ti vedla k prvemu sv. obhajilu, te prosim, da mi vrneš mojega sina, ki sem ti ga posodila.«

Dominika se ni ganila. Sedaj je vse razumela. Roko, na katero ni hotela sprejeti zaročnega prstana, je mehko položila na čelo umirajoče ter ji dejala:

»Mira, takoj ti bom prinesla tvojega fantka. Pet mesecev ima, kajne? In kako je lep.«

»Pet mesecev? Oče ga je hotel vreči v morje s školjkami. Tedaj sem pa jaz naročila stari ženski...«
Silen kašelj jo je začel dušiti. Dominika ji je dejala:

»Mira, dobro si storila, da si mi ga poslala. Takoj ti ga prinesem.«

»Ali so ga krstili v imenu Očeta in Sina in svetega Duha?«

»Krstili so ga v imenu Očeta in Sina in svetega Duha. Imenuje se Januarij.«

»Januarij!« je zamrmrala Mira, potem pa je sladko zasopala.

Ura je bila sedem, ko je Dominika spet sedla v svoj avto. Pustila se je od svojega šoferja peljati k staremu stricu Hektorju, potem pa je poslala voz domov, in dala naročiti svoji materi, da bo večerjala pri admiralu in je dala povelje, naj jo pride šofer iskat ob osmih.

Dominikina mati se temu ni čudila. Sedla je za mizo s svojimi ostalimi hčerkami in žalostno dejala:

»Pravijo, da hoče postati nuna, tega pa kar ne morem verjeti, ker je tako zelo svobodna. Sicer sem se pa že zmenila s stricem Hektorjem, in on mi je dejal, kar popolnoma odobravam, da bomo spravili malega Januarija v sirotišnico, kjer bo dobro prekrbljen.«

»Toda, mama,« je rekla najmlajša hčerka, »ali ni otrok s tem, da je kričal, obvaroval Dominiko, da ni strela treščila vanjo.«

Toda mati ni hotela dati odgovora na to vprašanje. Rekla je:

»Danes je juha zelo vroča, pazite, otroci!«

Ko je Dominika stopila k svojemu stricu v sobo, jo je ta veselo objel ter jo vprašal:

»Ali boš z menoj večerjala? Dobil sem zaboj šampanjca v dar in vem, da ga rada piješ.«

Ko mu je Dominika povedala, kaj se je zgodilo, je namršil obrvi, ko mu je pravila, kako je izgled v temno hišo. Ker je pri pripovedovanju včasih skoraj zajokala, je bil ves ganjen in solze so mu kapale v belo brado. Dominika ga je vprašala:

»Torej striček, kaj bova storila?«

»Kaj? Otroka bova peljala k materi. Človek bi moral imeti srce kot morsk som, da bi se v takem slučaju obotavljal. Samo...«

»Samo?«

»Telefonirati moram.«

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglas nad deset vrstic se računa višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Dekle z dežele
ki zna že malo kuhati, išče službo. — Naslov v upravi pod št. 9267.

Službo dobe

Krepkega fanta
za čiščenje pribora in hišna dela sprejem. Nastop 15. septembra ali 1. oktobra. Služba stalna. Kolodvorska restavracija — Maribor, Tomo Majer.

Učenka
poštenih staršev se sprejme v manufakturno trgovino. Oskrba pri starših. Ponudbe na upravo pod »Učenka«.

Boljša dekle
kot pomočnica k sobarici, katera zna tudi šivati, sprejme hotel štrukelj v Ljubljani.

Več dobrih zidarjev
za akordna in režijska dela sprejme stavbeno podjetje Angelo Battelino, Ljubljana VII - Knezova ulica 32, I. nadstr.

Dva kroj, pomočnika
sprejemajo takoj; morata biti vajena tudi konfekcijskega dela. — Viktor Avberšek, Pragersko.

Verziran potnik
se sprejme na fiksno in potne stroške za obisk grostov galanterij, ozir. parfumerijske stroške, nadalje drogerij in lekarn, kakor tudi brivskih salonov. Potovanje je po vsej državi. Znanje poleg srbohrvaščine tudi nemškega jezika event. francoskega. — Naslov v pisarni društva trgovskih potnikov in zastopnikov, Sv. Petra c. 29, dvorišče L., in sicer samo za članne društva.

Pomočnik in vajenec
se sprejmeta v stalno delo. — Mizarstvo I. Jeglič, Radovljica 1.

Kupimo

Steklenice šampanca
7/10 do 500 komadov, kupim. Ponudbe na: Selce, Hrvaško Primorje, poštni predal 10.

Parcelo

veliko 700—1000 m², blizu mesta, kupim. — Ponudbe pod »40« na upravo Slov.

Jabolka

namizna in za mošt, ter slive za žganjkuho, kupuje stalno samo vagonne količine. Ponudbe na »Continental«, veletrgovina s sadjem, Maribor, poštni predal 1.

Klavis
dobro ohranjen, kupim. Ponudbe pod šifro »Klavis« na upravo.

Dva rabljena primeža
(Schraubstock) in poljsko kovačnico (Feldschmiede) — kupim. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 9293.

Razpisujemo nabavo šest vagonov močnih krajinikov
Podatki in pogoji se dobe pri podpisani. Direkcija državnega rudnika v Zabukovci, pošta Griže. Štev. 4058/II.

SLIVE
za žganje, kupi večje vagonne količine — proti akreditivnemu plačilu tvrdka Franjo Molan, Celje.

Jabolka
namizna ter tresena za mošt, kupi franko vagon tvrdka Franjo Molan, Celje.

Prodamo
Bencin motor
36 akumul., pod ugodnimi pogoji napredaj v Smartnem ob Savi 16. — Natančna pojasnila daje »Vincentinum«, Ljubljana.

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisti beli puh kg po 300 Din. L. Brozović, kemiška čistilna perja. Zagreb, Ilica 82.

Portal
iz treh delov, vhodna vrata 220 X 125 cm, 2 izloži 170 X 125 cm, kompletno z jeklenimi valjčnimi zastori (rolo), vse v dobrem stanju, ugodno prodaja Martin Plut, Crnomelj.

Šivalni stroj
dobro ohranjen, prodam. — Šiška, Černetova ulica št. 29 (stara 271).

Lovskega psa
dresiranega ptičarja, kupim. Ponudbe pod »Ferma« št. 9269 na upravo »Slovenca«.

Koncertni harmonij
s krasnim glasom, ameriški sistem, s 13 registri in 5 oktavami — prodam zelo nizki ceni. Dopise pod »Konc. harmonij« na podružnico »Slovenca« v Celju.

Motorno kolo
poceni napredaj. Vprašaj v Kamnici pri Mariboru, Bračko.

Dijaki
Dijak
srednješolca iz boljše hiše se sprejme na stanovanje k rodbini, kjer bo dobro oskrbovan. Naslov: P., Dunajska cesta št. 67, I. nadstr., naspr. mitnice, postajališče avtobusa.

Dva dijaka
nižješolca se sprejmeta na stanovanje in zajuterk. Nemška konverzacija. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 9290.

Stanovanja
Opremljena soba
prosti vhod, električna razsvetljava, se odda boljšemu gospodu. Maribor, Cankarjeva 8.

Soba
lepo, meblirano, s posebnim vhodom išče upokojeni oficir. — Ponudbe pod »Polkovnik«.

Zamenja se takoj
trisočno stanovanje v središču mesta za stanovanje z večjo sobo in pritlikom isto tako v mestu. Ponudbe na upravo lista pod »Stanovanje takoj«.

Prazna soba
se odda v bližini nove šiške cerkve. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 9292.

Svetlo sobo
udobno, iščem za 15. september v šentjakobskem okraju. Naslov prosim na upravo št. 9283.

Prazno sobo
s posebnim vhodom in elektr. razsvetlavo, oddam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9294.

Meblirano sobo
s posebnim vhodom in elektr. razsvetlavo, oddam po zmerni ceni. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 9296.

Stanovanje
soba, kuhinja, električna razsvetljava, oddam s 1. septembrom. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 9262.

Zasluzek
Privatni prodajalci
in privatni potniki kot postranski zaslužek 3000 Din mesečno za prodajo šlagerja. — »Delmond«, Ljubljana — Miklošičeva cesta št. 14, I. nadstr.

Posrestva

VILA
za takojšnjo vselitev, s 4 sobami, kuhinjo, gospodarskim poslopjem in zelenjadinim vrtom, v najlepši brezprašni legi, v neposredni bližini mesta Ptuj, se ugodno prodaja. Vprašanja na C. Pichler, Ptuj Društveni dom.

Orgle in harmonije
izdeluje in popravlja po nizki ceni. Anton Dermič, orglar, Radovljica, Slovenija.

KLAVIRJI!
Svarim pred nakupom navedenega blaga, cenih klavirjev! Kupujte na obroke od 400 Din

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Höpfl, Stingl original, ki so nesporno najboljši (lahka precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice Alf. Breznik Mestni trg 3. Velikanska izbira!

Ant. Rud. Legat-ov
enoletni trgovski tečaj v Mariboru
(odobren od Ministrstva trgovine in industrije v Beogradu)

Učni predmeti:
Enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo
Trgovsko računstvo
Slovenska korespondenca in kontorna dela
Srbohrvaški jezik in koresp.
Nemška trg. korespondenca
Gospodarski zemljepis

Blagovnanstvo
Slov. stenografija
Strogošpisje
Lepopisje
Slovenski jezik
Nemški jezik
Italijanski jezik
Nemška stenogr.

Začetek dne 2. septembra 1929
Lastni internat in lastni šolski buffet. — Letni izpiti in izpričevala pod državnim nadzorstvom.
Prospekti in vpisovanja v trgovini tvrdke

Ant. Rud. Legat & Co., Maribor
Slovenska ulica 7 Telefon 100

Obrt
Avtokaroserije
izdeluje solidno in po zmerni ceni Ferdo Laznik, stroj. kolarstvo, Radeče.

Birete, šemise
in talarje za veleč. duhovščino izdeluje Franc Himmelreich - Ljubljana, Pred škofijo 9/II. - Delo fino, cene nizke.

Glasba
Klavirji!
Preden kupite klavir, si oglejte mojo bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo, brez vsakega pribitka ali vračunavanja obresti. Izposojevalnica! WARBIKE, Ljubljana, Gregorčičeva 5 (v bližini Glasbene Matice).

Vnajem
Mala trgovina
z mešanim blagom, dobro vpeljana, se odda radi družinskih razmer. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 9265.

Razno
Pljuča!
Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt) - Sečovo, železniška postaja Rogaska Slatina.

Krušno moko
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. Zorman Stari trg 32, Ljubljana.

Sadje in zelenjad
vsake vrste vkuhavajte samo v originalnih Weckovih pripravih za vkuhanje. Zahtevajte samo Wecka pri vseh trgovcih. Tovarniška zaloga FRUCTUS, LJUBLJANA, Krekov trg 10. Zastopstvo v Mariboru: Carl Lotz in Pinter & Lenard: Celje: Josip Jagodič. — NA VELESEJMU PAVILJON H 456

Vsako množino
jabolk in hrušk ali izgotovljenega jabolčnega in hruškevega soka
kupi tovarna ARKO. Istotako se iščejo dobavitelji. Potrebne cisterne na razpolago. Obširne ponudbe z navedbo cene franko vagon na Vladimir Arko, Zagreb I., Poštni predal 41

Dvokolesa
najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinjšega in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke. »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Našel se je
zavoj platna za srajce na vlaklu med Mariborom in Celovcem dne 13. julija 1929. Obrniti se je na upravo lista pod št. 9223.

Jabolka
otresena, za mošt, dobavi Kmetijska zadruga v Ptuj.

POHIŠTVO
moderne spalnice, kuhinjske opreme iz trdega ali mehkega lesa, fino izdelano, priporočam cenjenemu občinstvu. Zaloga pohištva FRANC VELKAVRH mizarstvo, Vižmarje, (pod klancem) p. št. Vid nad Ljubljano. Priporočam se najtopleje za cenjena naročila katera izvršuje točno po želji in vzorcu. Cene nizke. Delo solidno.

ŽIMO
civil in druge potrebščine kupujte vedno samo pri strokovnjaku Rudolf Sever, tapetništvo Marijin trg 2

Žaganje drv
najceneje Uran Franc, Vilharjeva c. Tel. 28-20.

Pohištvo
Spalnice iz vseh vrst lesa, kuhinje in drugo pohištvo dobite najceneje pri

IVAN NAPAST
Vižmarje št. 9, čez žel. progo, levo od Marijine kapele, št. Vid n. Ljubli. Delo solidno. Ogled tudi ob nedeljah. Avto zveza.

Stomane
spalne divane, modroce, zložljive postelje, kupite najceneje pri tapetniku Franc Jager - Ljubljana, Sv. Petra nasip 29.

Koruzo za krmo
oddaja najceneje veletrgovina žita in moka A. VOLK, Ljubljana Resljeva cesta št. 24.

Strojno pletilstvo
je edino ugodna prilika za takojšnjo dosego dobrega zaslužka in lastnega podjetja brez posebnih stroškov in zamude časa. Učne tečaje se nastopi lahko vsak dan. Najboljši pletilni stroji »Walter« vedno v veliki izbiri na zalogi. — F. KOS, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Pouk
Soferska šola
prva oblast. koncesijon., Camernik, Ljubljana (Jugavto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovnjaški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Objave
Preklic!
Preklicujem govornen besede proti družini Senično št. 1. — Senično 25. avg. 1929. — Marie Grašič.

Širite »Slovenca«!

Otvoritev
modnega salona

„La femme Chic“
Anica Puhek
Ljubljana Šelenburgova ul. 61.

Cenjenim damam si dovoljujem kar najljubše naznaniti, da sem otvorila modni salon. Z zagotovilo, da bodo cenjene dame kar najkulantneje in odlično postrežene, se istim blagohot. priporočam.

Okvirjenje vseh slik
fotografij v poljubnem slogu in velikosti izdeluje: M. RAUCH, CELJE, Prešernova ulica 4. — Tudi pošiljke po pošti garantirano okusno in cenol.

Zahvala
Za premožne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega nad vse ljubljene očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Marko-Matije Gorupa
paznika v pokopu
za poklonjeno cvetje in vence ter za nad vse čašče spremitvo na njegovi zadnji poti, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.
V Ljubljani, 27. avgusta 1929.
ZALUJOČI OSTALI

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi na dan 16. septembra 1929:

4000 m gole bakrene žice 16 mm² prereza
2000 m gole bakrene žice 25 mm² prereza
2000 m gole bakrene žice 10 mm² prereza
200 kmd. izolatorjev N 8. z oporami za les
100 km. izolatorjev N 9. z ravnimi oporami za NP 8.
200 km. sponk za žico (Kralenklemmen) za 16 mm².

Ponudbe je predložiti najkasneje do 16. septembra 1929 do 11 dopoldne. Natančnejši pogoji se dobe pri podpisani. — Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 8294/II.

Nova zvonolivarna išče samostoj. livača
Cenjene ponudbe z zahtevo plače nasloviti na upravo »Slovenca« v Ljubljani pod števil. 9275.

Zahvala
Za mnogostranske izraze sočutja povodom smrti našega nepozabnega sina, brata, svaka in strica, gospoda

Rastija Ahlina
se tem potom vsem najpriskrbeje zahvaljujemo. — Posebej pa izreklam svojo zahvalo častiti duhovščini, gg. zdravnikom in čast. sestram usmiljenkam za nego in pomoč med boleznijo. Narodni čitalnici v Šiški za poklonjen šopek, vsem darovalcem vencev in cvetja, končno vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so draga pokojnika v tako častnem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

FRANJA VIDGAJ
hišna posestnica v Rog. Slatini
po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Pogreb preblage pokojnice bo v četrtek, dne 29. avgusta ob 17 iz hiše žalosti v Rog. Slatini na pokopališče k Sv. Trojici. 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Ivan, soprog, Franjo, sin in ostali sorodniki.

Zahvala
Potrim srcem javljamo vsem znanecem tužno vest, da je preminula naša preljuba soproga in mamica, gospa

FRANJA VIDGAJ
hišna posestnica v Rog. Slatini
po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Pogreb preblage pokojnice bo v četrtek, dne 29. avgusta ob 17 iz hiše žalosti v Rog. Slatini na pokopališče k Sv. Trojici. 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Ivan, soprog, Franjo, sin in ostali sorodniki.

Zahvala
Potrim srcem javljamo vsem znanecem tužno vest, da je preminula naša preljuba soproga in mamica, gospa

FRANJA VIDGAJ
hišna posestnica v Rog. Slatini
po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Pogreb preblage pokojnice bo v četrtek, dne 29. avgusta ob 17 iz hiše žalosti v Rog. Slatini na pokopališče k Sv. Trojici. 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Ivan, soprog, Franjo, sin in ostali sorodniki.

Zahvala
Potrim srcem javljamo vsem znanecem tužno vest, da je preminula naša preljuba soproga in mamica, gospa

FRANJA VIDGAJ
hišna posestnica v Rog. Slatini
po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Pogreb preblage pokojnice bo v četrtek, dne 29. avgusta ob 17 iz hiše žalosti v Rog. Slatini na pokopališče k Sv. Trojici. 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Ivan, soprog, Franjo, sin in ostali sorodniki.

Zahvala
Potrim srcem javljamo vsem znanecem tužno vest, da je preminula naša preljuba soproga in mamica, gospa

FRANJA VIDGAJ
hišna posestnica v Rog. Slatini
po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Pogreb preblage pokojnice bo v četrtek, dne 29. avgusta ob 17 iz hiše žalosti v Rog. Slatini na pokopališče k Sv. Trojici. 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Ivan, soprog, Franjo, sin in ostali sorodniki.

Zahvala
Potrim srcem javljamo vsem znanecem tužno vest, da je preminula naša preljuba soproga in mamica, gospa

FRANJA VIDGAJ
hišna posestnica v Rog. Slatini
po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Pogreb preblage pokojnice bo v četrtek, dne 29. avgusta ob 17 iz hiše žalosti v Rog. Slatini na pokopališče k Sv. Trojici. 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Ivan, soprog, Franjo, sin in ostali sorodniki.

Zahvala
Potrim srcem javljamo vsem znanecem tužno vest, da je preminula naša preljuba soproga in mamica, gospa

FRANJA VIDGAJ
hišna posestnica v Rog. Slatini
po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Pogreb preblage pokojnice bo v četrtek, dne 29. avgusta ob 17 iz hiše žalosti v Rog. Slatini na pokopališče k Sv. Trojici. 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Ivan, soprog, Franjo, sin in ostali sorodniki.

Pouk

Soferska šola
prva oblast. koncesijon., Camernik, Ljubljana (Jugavto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovnjaški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Objave
Preklic!
Preklicujem govornen besede proti družini Senično št. 1. — Senično 25. avg. 1929. — Marie Grašič.

Širite »Slovenca«!

Otvoritev
modnega salona

„La femme Chic“
Anica Puhek
Ljubljana Šelenburgova ul. 61.

Cenjenim damam si dovoljujem kar najljubše naznaniti, da sem otvorila modni salon. Z zagotovilo, da bodo cenjene dame kar najkulantneje in odlično postrežene, se istim blagohot. priporočam.

Okvirjenje vseh slik
fotografij v poljubnem slogu in velikosti izdeluje: M. RAUCH, CELJE, Prešernova ulica 4. — Tudi pošiljke po pošti garantirano okusno in cenol.

Zahvala
Za premožne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti našega nad vse ljubljene očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Marko-Matije Gorupa
paznika v pokopu
za poklonjeno cvetje in vence ter za nad vse čašče spremitvo na njegovi zadnji poti, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.
V Ljubljani, 27. avgusta 1929.
ZALUJOČI OSTALI

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi na dan 16. septembra 1929:

4000 m gole bakrene žice 16 mm² prereza
2000 m gole bakrene žice 25 mm² prereza
2000 m gole bakrene žice 10 mm² prereza
200 kmd. izolatorjev N 8. z oporami za les
100 km. izolatorjev N 9. z ravnimi oporami za NP 8.
200 km. sponk za žico (Kralenklemmen) za 16 mm².

Ponudbe je predložiti najkasneje do 16. septembra 1929 do 11 dopoldne. Natančnejši pogoji se dobe pri podpisani. — Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 8294/II.

Nova zvonolivarna išče samostoj. livača
Cenjene ponudbe z zahtevo plače nasloviti na upravo »Slovenca« v Ljubljani pod števil. 9275.

Zahvala
Za mnogostranske izraze sočutja povodom smrti našega nepozabnega sina, brata, svaka in strica, gospoda

Rastija Ahlina
se tem potom vsem najpriskrbeje zahvaljujemo. — Posebej pa izreklam svojo zahvalo častiti duhovščini, gg. zdravnikom in čast. sestram usmiljenkam za nego in pomoč med boleznijo. Narodni čitalnici v Šiški za poklonjen šopek, vsem darovalcem vencev in cvetja, končno vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so draga pokojnika v tako častnem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

FRANJA VIDGAJ
hišna posestnica v Rog. Slatini
po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Pogreb preblage pokojnice bo v četrtek, dne 29. avgusta ob 17 iz hiše žalosti v Rog. Slatini na pokopališče k Sv. Trojici. 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Ivan, soprog, Franjo, sin in ostali sorodniki.

Zahvala
Potrim srcem javljamo vsem znanecem tužno vest, da je preminula naša preljuba soproga in mamica, gospa

FRANJA VIDGAJ
hišna posestnica v Rog. Slatini
po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Pogreb preblage pokojnice bo v četrtek, dne 29. avgusta ob 17 iz hiše žalosti v Rog. Slatini na pokopališče k Sv. Trojici. 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Ivan, soprog, Franjo, sin in ostali sorodniki.

Zahvala
Potrim srcem javljamo vsem znanecem tužno vest, da je preminula naša preljuba soproga in mamica, gospa

FRANJA VIDGAJ
hišna posestnica v Rog. Slatini
po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Pogreb preblage pokojnice bo v četrtek, dne 29. avgusta ob 17 iz hiše žalosti v Rog. Slatini na pokopališče k Sv. Trojici. 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Ivan, soprog, Franjo, sin in ostali sorodniki.

Zahvala
Potrim srcem javljamo vsem znanecem tužno vest, da je preminula naša preljuba soproga in mamica, gospa

FRANJA VIDGAJ
hišna posestnica v Rog. Slatini
po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, dne 27. avgusta ob tričetrt na 8.
Pogreb preblage pokojnice